DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 287. SZÁM. 1930 DECEMBER 19. PÉNTEK.

12 FILLÉR

Kiveszittöbbet?

Három nap óta tart már Csehország és Magyarország között a szerződésenkivüli állapot, ami annyit jelent, hogy Csehország a maga részéről életbelépteti a felemelt buza és lisztvámokat, a nagy állatvámokat, valamint lehetetlenné teszi a magyar buza és magyar liszt bevitelét Csehszlovákiába az őrlési és lisztkezelési rendeletek utján. Viszont Magyarországon életbelépnek az autonóm vámtarifa magasabb tételei, amelyeket eddig a szerződés mérsékelt és amely csekélyebb vámtételek mellett a cseh textilcikkek, az üvegáruk, porcellán, papir és papiráruk, valamint óriási tömegü cseh szén, fa s faáruk özönlöttek be Magyarországba. Hogy kire volt kedvezőbb ez a szerződéses állapot, vajjon a csehekre, vagy mireánk, az kiviláglik a kereskedelmi forgalom számadataiból, amelyek szerint 1924. év óta mostanáig a csehek 460 millió pengővel több értéket szállitottak Magyarországra, mint amennyit Magyarország Csehországba kivitt. Csehország Magyarországgal való kereskedelmi forgalma tehát állandóan a cseheknek vált nagyobb hasznára.

Ha már most a cseh kormány a magyar mezőgazdaságnak lehetetlenné tette, hogy a csehszlovák területre szállithassa termékeit és állatait és ha kireked zi egyik legfőbb exporteikkünket, a magyar lisztet, ugy reánk nézve semmi értéke nincsen a Csehországgal való gazdasági kapcsolatoknak, mert éppen azoknak a cikkeknek az exportját teszi lehetetlenné a csehek vámemelése és egyéb intézkedése, amelyek a magyar kivitelnek hetven százalékát adják.

Vajjon a szerződésnélküliség állapota egyuttal a vámháborut is meghozza-e, az tisztára attól függ, hogy a csehek tényleg foganatba veszik-e a liszt keverési és őrlési rendelkezéseiket, vagyis egészen eltekintve a vámok magasságától, egyáltalán elzárják az utat a magyar liszt és buza bevitele elől. Ha ezt a csehek megteszik, ami az eddigiek szerint valószinü, ugy Magyarország megfelelő retorziókkal fog felelni. És ezen a téren nagyon sok eszköz áll rendelkezésünkre, amelyek foganatbavételével a vámon felül is megakadályozhatjuk a cseh gyártmányok Magyarországba való behozatalát. Csehországban a gyáripari és kereskedelmi érdekeltségek máris erősen zugolódnak a Magyarországba irányuló export veszélyeztetése miatt és a gyáripari érdekeltségek nagy politikai, vagyoni és társadalmi hatalmuknál fogva bizonyára erős nyomást fognak gyakorolni a Magyarországgal leendő gyors megegyezés érdekében a cseh kormányra és törvényhozásra.

Magyarország tehát nyugodtan várja a fejleményeket. Ha azt az ipari behozatalt, amelyet eddig Csehország látott el a maga nagy hasznával, Magyarország a cseh vámháboru kitörésével áttereli Ausztriába és Németországba, ugy egészen bizonyos, hogy árucsere formájában szivesen fel fogja venni ez a két ország azt az exportfeleslegünket agrárcikkeinkből, amely a csehekkel való vámháboru alatt Csehországba nem juthat el. De technikailag is erős Magyarország jelenlegi helyzete, minthogy Bethlen István miniszterelnök előrelátása folytán abban az előnyben vagyunk, hogy egyrészt Ausztriával, másrészt Németországgal már a legközelebbi jövőben kereskedelmi szerződéseket kötünk, amelyek bőségesen kárpótolhatják a magyar mezőgazdaságot a veszendőbe menő csehországi exportért. Hogy viszont Csehország hol fogja elhelyezni azt a sok száz millió értékü gyártmányát, szenét, fáját, amelyet eddig Magyarországra tudot zuditani, az oly kérdés, amelyre a cseh kormány és a cseh agráriusok aligha tudnak megnyugtató választ adni.

Nekünk kevesebb a veszitenivalónk, mi tehát tovább várhatunk. Megvárjuk majd, mig a csehéknél felülkerekedik a józan belátás és a gazdasági érdekek mérlegelése reá fogja őket kényszeriteni arra, hogy a barátság fonalát Magyarország felé megint felvegyék és a gazdasági érintkezés biztonságát lojális, becsületes kereskedelmi szerződéssel megalapozzák. Mi várhatunk.

—oooOooo—

A vizsgálat már hetek óta folyik a népjóléti minisztériumban

»A bünösök akkor is elvették volna büntetésüket, ha Fábián nem hozza a Ház elé« — hangoztatták a képviselőházban.

»Büntető expedició formájában nem szabad megszüntetni a népjó léti minisztériumot.« — Elfogadták a képviselővá lasztói törvény módositásáról szól ó javaslatot.

Budapest, okt. 18. A képviselőház ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg **Almásy** László elnök.

A napirend előtt **Zsitvay** Tibor igazságügyminiszter beterjesztette a **karteljavaslatot**, amelyet az együttes bizottsághoz utalnak.

Áttérve a napirendre, **harmadszori olvasásban is elfogadták a takarékossági javaslatot.** — Következett a **képviselőválasztásról szóló törvény módositására vonatkozó javaslat** tárgyalása.

F. Szabó Géza előadó ismerteti a javaslatot. Rámutat arra, hogy a javaslat a takarékosságot szolgálja, amennyiben abban az évben, amikor népszámlálás van, a népszámlálási biztosök végzik a névjegyzékek összeállitását is. — Ajánlja a javaslat elfogadását, mert el nem fogadása esetén a közönséget kétszer zaklatnák és a költségek is kétszeres összeget tennének ki.

Ezután **Propper** Sándor, mint a különvélemény előadója szólalt fel. Beszéde elején a pénzügyminiszter tegnapi beszédével foglalkozik és azt mondja, hogy a pénzügyminiszter annyi dicséretet osztott ki magának... (Nagy zaj a jobboldalon.)

Éry Márton: Ne sértegessen!

Az elnök felszólitja Propper Sándort, hogy a tárgyról beszéljen.

Propper Sándor: Az egész választójogot meg kellene reformálni, mert ameddig nincs titkos választójog az egész vonalon, addig nem lehet parlamentárizmusról beszélni.

Végül felolvassa a különvéleményt, mely szerint utasitsa a Ház a kormányt, hogy **olyan reformot hozzon, amely a titkos választást vezeti be az egész vonalon.** Ezután a fővárosi választásokkal foglalkozik, mire az elnök többször figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál, de amikor ennek ellenére ujra a fővárosi választásokról kezd beszélni, **az elnök megvonja tőle a szót.**

Farkas Tibor a javaslatot elfogadja, mert takarékosságot tartalmaz, amelyet a legnagyobb mértékben helyesel és elfogadja azért is, mert a kormány ily módon végre hozzányul ahhoz a választási törvényhez, amely szerinte sok reformra szorul. A titkos választás bevezetését tartja a legsürgősebben megvalósitandó reformnak.

Szabóky Jenő: A választások tisztasága a fontos.

Farkas Tibor: Nagyon nehéz elveket felállitani. Lehetségesnek tart teljesen nyilt szavazást is minden kerületben anélkül, hogy ebből bajok származnának. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha minden választó független, gerinces ember és a közigazgatás is tartózkodik a beavatkozástól. Ez azonban csak elmélet. — Ezután arról beszél, hogy a titkos szavazás egy magában semmi garanciát nem nyujt arra, — hogy visszaélések nem történnek. — A javaslatot elfogadja.

Bródy Ernő helyesli a takarékossági szempontot. Az általános titkos választójogról kezdett beszélni. — **Az elnök** figyelmeztette a szónokot, hogy foglalkozzék a törvényjavaslattal, de Bródy Ernő mindjárt eltért a tárgytól.

Kray István báró a javaslat mellett szólalt fel. Hangoztatta, hogy az egyszerübbé teszi az összeirást és igy előmozditja a takarékosságot.

Farkas István a kisebbségi véleményt pártolja.

Malasics Géza azt hangoztatja, hogy nincsen értelme, hogy a kormány a választók összeirásánál foglalkozzék takarékosságból.

Kéthly Anna a nők választójogának kiterjesztését követelte.

Kocsán Károly hangoztatta — hogy a keresztény gazdasági párt programmjában benne van a titkosság.

A vita bezárása során *Scitovszky* belügyminiszter szólalt fel, hangoztatva, hogy kizárólag a törvényjavaslat rendelkezéseivel kiván foglalkozni. A javaslat beterjesztésére célszerüségi és takarékossági szempontok inditották, nincsen politikai tendenciája és hátsó intenciója. A kisebbségi inditvány tudvalevőleg az egész választójogi problémát ölelte fel. *Kijelenti, hogy a kormány ezidőszerint nem kiván foglalkozni a választójogi törvény módositásával. Az egységespárt programmjában is benne foglaltatik a titkosság és a miniszterelnök ezt a Házban is többször hangsulyozta. A titkosság bevezetésének időpontja az ország viszonyaitól függ.* Kéri a javaslat elfogadását.

Ezután a Ház egy-két felszólalás után általánosságban, majd részleteiben is letárgyalta a javaslatot.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tett, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja és annak napirendjére tüzzék ki a ma letárgyalt javaslatok haramdszori olvasását.

A napirendhez *Pakots* József kér szót, aki hangoztatta, hogy a közvélemény követeli a vizsgálat mielőbbi befejezését a népjóléti miniszteriumban előfordult ügyek miatt. Szó van a miniszteriumban bizonyos *szőnyeg-ügyről*, mely Hanko miniszteri tanácsost érinti. Tudni kellene, kik kaptak segélyt abból a 4800 pengős összegből, melyet a népjóléti miniszterium adott Ripka főpolgármesternek. Pakots József ezután inditványozza, hogy *oszlassák fel a népjóléti miniszteriumot és az egyes ügyosztályokat osszák szét a többi miniszteriumok között.*

Lakatos Gyula az elnök napi-

rendi inditványa mellett szólal fel. Pakots felszólalására válaszolva hangoztatja, hogy *a népjóléti miniszteriumnak a Ház elé hozott ügye a jobboldalon is megdöbbenést keltett, de a parlament nincs hivatva itélkezni ebben a kérdésben. A vizsgálat már hetek óta folyik és a bünösök akkor is mindnyájan elvették volna büntetésüket, ha Fábián Béla nem hozza az ügyet a Ház elé. Különös a dologban az, hogy éppen a fővárosi választások idején ismertették ezeket az adatokat, ami azt a látszatot kelti, hogy a dolog korteskedési célokkal volna összefüggésbe. Eltussolni senki sem akarja ezeket az ügyeket,* melynek fedezője a kormány tagjai közül senki sem akar lenni. A népjóléti miniszterium megszüntetése mellett *sulyos takarékossági okok szólnak, de nem volna helyes büntető expedició formájában keresztülvinni a megszüntetést, ez sértené a becsületes tisztviselői kart. A népjóléti miniszterium müködését százezer ember áldja, különösen a hadiközsönségélyek teljesitése miatt. — Bünhődjenek a bünösök, de hogy ártatlanok is szenvedjenek, az nem felel meg a Ház erkölcsi szinvonalának.*

Lakatos felszólalását helyeslésssel fogadták, majd az elnök napirendi inditványát szavazták meg és az ülés 2 óra előtt véget ért.

ERNSZT MINISZTER NYILATKOZIK FÁBIÁN VÁDJAIRÓL

A betegen fekvő Ernszt Sándor népjóléti miniszter ma röviden nyilatkozott azokról a vádakról, amelyeket tegnap Fábian Béla a Házban a népjóléti miniszterium egyes tisztviselőivel szemben hangoztatott.

Ernszt Sándor kijelentette, hogy azt hiszi, hogy egy tisztviselő mozgatja az egész ügyet, melynek egész beállitása nem helytálló. Bizonyos urakat, akiket támadás ért, ő tiszteletreméltóknak tart, akik soha inkorrektek nem voltak és igen nagy érdemeik vannak.

Az üzemeknél semmi kivetni való nincs, oda a kirendelések a minisztertanács határozata alapján történtek. Teljesen szabályos munkadijkiutalások történtek a rokkantkataszter munkálatainál is.

Bethlen miniszterelnök kijelenti, hogy a vizsgálat folyamatban van

A képviselőház folylsóján Bethlen miniszterelnök a következőket mondotta a népjóléti miniszterium ügyéről:

— Nem tehetek most nyilatkozatot ebben az ügyben, tekintettel arra, hogy *a vizsgálat folyamatban van.* Annyit azonban közölhetek, hogy *a kormány megindította az eljárást és hivatalos kommüniké formájában fogja tájékoztatni az ország közvéleményét a vizsgálat eredményéről.*

„A nemzet sorsának folyását 2-3 tisztviselő visszaélése nem csökkentheti"

Budapest, dec. 18. A Terézváros egységes községi pártjának mai ülésén Kállay Miklós kereskedelmi államtitkár felszólalásában ezeket mondotta:

— Ma, amikor a magyar-csehszlovák vámháboru közepén vagyunk, nem lehet törődni kicsinyes, sokszor politikai vagy személyes érdekekből felvetett kérdésekkel és a nemzet sorzának folyását nem csökkenti az, hogy 2—3 vagy 30 tisztviselő visszaéléseket követett el. A panama vádjának mostani kipattanása, amikor az illetékes kormányférfiak már hetekkel ezelőtt bizalmas vizsgálatot inditottak, merénylet a budapesti polgár intelligenciája ellen, mert feltételezhető, hogy ezzel befolyásolni akarják a községi választásokat.

„Több évre visszamenő vizsgálatról van szó"

Budapest, dec. 18. A keresztény községi párt ülésén Cettler Jenő a képviselőház alelnöke felszólalásában többek között a következőket mondotta:

— Mielőtt a Fábián-féle interpelláció megtörtént volna, már Ernszt Sándor megbizta Scholtz Kornél és Petzkó Aladár államtitkárokat azzal, hogy vizsgálják meg ezeket az ügyeket. Ugyancsak szó volt arról, hogy a legfelsőbb számvevőszékkel kell a számadásokat ellenőriztetni.

Wolff Károly már akkor kifogásokat emelt bizonyos jelenségek ellen, amikor még Fábián Bála nem is tudott róluk. A keresztény gazdasági párt őszi ülésszaka előtt tartott első ülésén felhivta már erre a figyelmet, melynek során a vizsgálat meg is indult. — **Több évre visszamenő vizsgálatról van itt szó.** A könyveket átvizsgálni nem olyan egyszerü dolog, mintha valaki a zsebemből kiveszi az aranyórát és én megfogom a kezét. Nem lehet valakit rögtön le is fejeztetni, ha megvádolják, hanem ki kell alaposan vizsgálni az ügyet és hónapokig eltart mig a vizsgálat eredményre vezet. Ernszt Sándor barátommal évek óta együtt csináljuk a politikát és nem türünk visszaélést, mert ha nem lesz ott rend, akkor Ernszt Sándor sem lesz ott.

Az egyik napilap, amely kifogyhatatlan volt — bocsánat a kifejezésért — az elhunyt miniszter talpának nyalásában, azt irja, hogy a kereszténypárt ragaszkodik a népjóléti minisztériumhoz. Mi nem futunk a hatalom után, de a felelősségtől sem vonjuk ki magunkat.

Soha ilyen alkalma

nem lesz Karácsonyi ajándékot venni, mint most a Nemzeti Képszalon képeiből, mert kedvező részletre, február 1-től kell csak fizetnie. A kiállitás egész nap nyitva. — Piac utca 60, Belépő dij nincs.

Benyujtották a karteljavaslatot

Az uj javaslat lehetetlenné teszi a kartelek esetleges visszaéléseit.

Budapest, dec. 18. **Zsitvay** Tibor igazságügyminiszter és **Bud** János kereskedelmi miniszter a képviselőház csütörtöki ülésén beterjesztették a **karteljavaslatot.** A javaslat minden tulkapást és esetleges visszaélést lehetetlenné tesz és módot ad a kartelek feloszlatására, felfüggesztésére, vagy egyes határozatainak betiltására. Intézkedik a kartelbiróság felállitásáról, melyet a Kuria körében szerveznek meg. Budapesten országos bizottságot (kartelbizottságot) állitanak fel, amelynek feladata lesz a kartelek ellenőrzése.

A javaslatot a karácsonyi szünet után tárgyalja a képviselőház.

Csak 7 szavazattöbsége van az uj francia kormánynak

Három államtitkár máris lemondott.

Páris, dec. 18. Az uj kormány délután mutatkozott be a parlamentben. A képviselőházban az ülés megnyitása előtt az a hir terjedt el, — hogy három államtitkár lemondott. A jobb oldalon ezt a hirt a kormány megrendülésének tartják.

A kormány tagjai a radikálisok és a szocialista köztársaságiaktól kisérve foglalták el helyüket. Az ülésen Steeg miniszterelnök felolvasta a kormánynyilatkozatot. A Ház teljes nyugalommal fogadta a nyilatkozatot. Steeg miniszterelnök kérelmére ezután a kormány általános politikája ügyében beterjesztett szakaszokat tárgyalták.

Páris, dec. 18. Coty, Thoumyre és Cautre államtitkárok lemondtak. A két előbbi a baloldali köztársasági párthoz tartozik, mig Cautre párton kivüli. **Lemondásukat azzal indokolták meg, hogy nem lehetnek tagjai egy olyan kormánynak, amely a szocialisták támogatását élvezi.**

Páris, dec. 18. **A kamara 291 szavazattal 284 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.**

Természetben kivánia a város földbérlőitől a bérösszeget

A város törvényhatóságának jog- és pénzügyi bizotsága igen érdekes előterjesztést tesz a közgyülésnek. Nevezetesen azt javasolja, hogy elvben mondja ki a közgyülés, hogy a városi bérlőkkel a jövőben ugy kötli meg a bérleti szerződéseket, hogy a haszonbért egyelőre természetben szolgáltassa ki a bérlő.

Azt is javasolja a bizottság, hogy a városi földek bérlőivel szemben szerződésben kikössék, hogy az egy évi haszonbérnek megfelelő termény a város tulajdonát képezze, illetve ilyennek legyen tekintendő a bérlő részéről.

Többezer politikai fogoly Spanyolországban

London, dec. 18. Az első cenzuráazatlan táviratot a Daily Express kapta Madridból. Ugy szól, hogy sikerült a forradalmat leverni, de még mindig ostromállapot van egész Spanyolországban. A politikai foglyok száma többezer, a forradalmi mozgalom vezéreinek legnagyob része börtönben van, a többiek külföldre menekültek. A hadsereg hü maradt a királyhoz.

Madridból jelentik, hogy a királyi palotát háromszoros kordon veszi körül és a kapuknál gépfegyveres őrségek állanak. Szájról szájra jár Alfonz királynak az az állitólagos mondása, hogy ha a nép köztársaságot akar, harcoljon érte, mert ő sohasem fog önként le mondani a trónról.

A sztrájk mindenütt a végét járja. Még Barcelonában is, ahol majdnem általános volt a munkabeszüntetés, megindult az üzem a gyárakban. San Sebastianban a köztársasági párt vezetői és a szakszervezeti vezérek kivétel nélkül fogságban vanak. Az egész országban megindult a táviróforgalom.

X Ékszerekben a legnagyobb választékot és a legolcsóbb árakat Halásznál találja.

Hibàtlan selyemharisnya

P. **2.10** párja.

Cipők

már **12.50**-től kezdve

Benyáts Emil áruháza,

DEBRECZEN.

Cecil B. De Mille leghatalmasabb alkotása!

Királyok királya

Főszereplők: Várkonyi Mihály, H. B. Warner, Rudolf Schildkraut.

Péntektől. Vigszinházban.

Az idén is megkapják a vasutasok a részesedési jutalékot

A minisztertanács döntése.

Budapest, dec. 18. A kormány tagjai ma délután 5 órakor Bethlen István gróf elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen részt vett Szterényi József báró is, aki különböző pénzügyi kérdésekben külföldön régebben folytatott tárgyalásokról tett jelentést.

Bud János kereskedelemügyi miniszter tett ezután előterjesztést az **államvasuti alkalmazottak jutalékának ez évről szóló folyósításáról. A minisztertanács egyebekben folyó ügyeket tárgyalt és este 10 órakor ért véget.**

Azért nem ítélték halálra, mert három felneveletlen gyermeke van

Az arzénpörök öt súlyosan elitélt vádlottja került tegnap a budapesti Tábla elé.

A tiszazugi arzénpörök egyik legsúlyosabb része került tegnap a budapesti tábla elé. A szolnoki törvényszék annak idején **Madarász Józsefet** egyrendbeli gyilkosság büntettéért, — mint tettest, életfogytiglani fegyházra ítélte, **Madarász Józsefnét** egyrendbeli gyilkosság büntettében, mint bünsegédi bünrészest, nyolcévi fegyházbüntetésre. **Szabó Lászlónét** egyrendbeli gyilkosság büntettéért, mint tettest és egyrendbeli gyilkosság büntettében mint felbújtói bünrészest életfogytig tartó fegyházra ítélte. **Szabó** László nét egyrendbeli gyilkosság büntettében, mint tettest és kétrendbeli gyilkosság büntettében mint felbújtói bünrészest, kötéláltali halálbüntetésre ítélték. **Végül Csordás Bálintné** kétrendbeli gyilkosság büntettében, mint tettest és egyrendbeli gyilkosság büntettében mint felbújtót összbüntetésül ugyancsak kötéláltali halálbüntetéssel sújtották.

Az ügyet másodfokon a budapesti tábla **Gadó-tanácsa** tárgyalta.

A védőknek a bizonyitási eljárás kiegészitését célzó indítványait a királyi tábla elutasította és a **törvényszék ítéletét teljes egészében helybenhagyta.**

Szabó László esetére vonatkozólag a tábla megállapította, hogy tulajdonképpen erre a vádlottda vonatkozóan is halálbüntetést kellett volna kiszabni, de a törvényszék helyesen vette figyelembe a vádlottnak három gyermekes családos voltát és azt, hogy a gyilkosságnál csupán másodrendü szerepe volt. A tábla ezenkivül azért is mellőzte a kötéláltali halálbüntetést mert nem kivánta a három felneveletlen gyermeket egyszerre megfosztani az apjától és az anyjától.

A főügyész **Madarász Józsefné és Szabó László** terhére semmiségi panaszt jelentett be. **Madarász Józsefnek** meghagyta fegyházbüntetését, valamint a két halálos ítéletet tudomásul vette.

Levegőbe repült egy francia gyár

Száz munkást eltemettek a romok. — Eddig hét holttestet találtak.

Toulouse, december 18. Manciouzban egy vegyészeti gyárban borzalmas szerencsétlenség történt. Egy lánc elszakadása következtében a munkásokra zuhant az egyik tartály, amely tele volt forró, olvasztott anyaggal. A következő pillanatban szörnyü robbanás reszkettette meg a levegőt.

A gyár a levegőbe repült és több, mint száz munkást maguk alá temettek a romok.

A robbanásra az egész falu összeszaladt, sőt a szomszéd községekből és városokból is megindult az emberáradat, mert azokban is meghalották a rettenetes detonációt. Mire a mentőcsapatok megérkezte,

a munkások egy része már kiásta önmagát a törmelék alól és többékevésbé súlyosan megsebesülve, de élve megmenekült.

Azonnal megindultak a mentés munkálatai. Egymásután hordták ki a romok alól a sebesülteket, de

az éj beálltakor még mindig negyven munkás volt a romok alatt.

Egész éjszaka dolgozott a Toulouseból kirendelt katonaság, amelynek

nagy nehézségek árán sikerült még tizenkét munkást élve, noha sebesülten kiásni.

A további munkálatok során hét holttestet találtak. A többiek sorsa e pillanatban még ismeretlen és attól lehet tartani, hogy a szörnyü katasztrófának még több halottja is lesz.

Egyharmaddal csökkentik a földreform földek járulékát

Wekerle Sándor pénzügyminiszter tegnap Temesváry Imre interpellációjára adott válaszában kijelentette, hogy a gazdatársadalom érdekeit érintő, igen nagy jelentőségü intézkedést léptet életbe legközelebb a kormány **a földreform során juttatott földekért fizetendő járulékok ügyében. E járulékokat egyharmaddal csökkenteni fogják** és ezzel a segitséggel lehetővé teszi **a kormány** hogy a földhöz jutott **kisgazdák** földjüket megtarthassák. A kormánynak ez az eljárása igen jó hatást keltett a képviselőknél, **pártkülönbség nélkül**, mert **a rövidesen** életbeléptetendő intézkedés **számol** a buza katasztrófális áreséséve**l** és azzal a sulyos helyzettel, **amely**be a földhözjuttottak kerültek.

A saját baltájával támadtak meg egy debreceni gazdálkodót

Két nyirábrányi ember ki akart rabolni egy debreceni gazdálkodót.

Csütörtökön este vakmerő támadás történt a cserei állomás előtt, ahol két nyirábrányi ember valószinüleg ki akarta rabolni Lakatos József debrecin gazdálkodót.

A vakmerő támadásról egyébként a késő éjszakai órákban a következőket jelentik:

Lakatos József Lorántffy-utsa 26. szám alatti 56 éves debreceni gazdálkodó szekerével kint járt a Nagycserén lévő tanyáján. — Már erősen sötét volt, amikor ugy 5—7 óra tájban hazafelé hajtott. Mitsem gyanitva, nyugodtan ült a szekerén s nem is igen nézegetett maga körül.

A cserei állomás közelében egy másik szekér került melléje. Mint később kiderült, ezen a szekéren két nyirábrányi ember, Sztankay József és Furó József ült. Dohányt szállitottak a városba.

Lakatos szekerén egy balta is volt, **ezt azonban a nyirábrányi** emberek magukhoz **kaparintották és rátámadtak a gazdálkodóra.** — Lakatos segitségért kiáltott, — de közben **a** támadói **a saját baltájával balkarján megsebesitették.**

A segélykiáltásra **többen figyelmesek** lettek, majd egy **rendőr** ártalmatlanná tette Sztankay Józsefet és társát. Lakatost a szekerén beszállitotta a debreceni **mentőállomásra**, ahol **a megsebesült em**bert első segélyben **részesitették.** Az orvos megállapitása szerint a gazda sérülése nyolc napon belül gyógyul. Ezért nem is vitték ki a klinikára, hanem **a sérült kar be**kötözése után a **lakására** szállitották. Sztankay Józsefet **és Furó** Józsefet a rendőrségre vitték, ahol a nyomozás érdekében őrizetbe vették.

TORDAY IMRE FESTŐMÜVÉSZ GYÜJTEMÉNYES KÉPKIÁLLITÁSA A DÉRI MUZEUMBAN

December 21-én, vasárnap délelőtt nyilik meg a Déri muzeum egyik kiállitó termében az országos nevü Torday Imre festőművész gyüjteményes képkiállitása. A kiváló müvész még alig 34 éves és máris a beérkezett piktorok közé tartozik. Annak idején a párisi világkiállitáson szerepelt müveivel, ahol döntő sikert ért el, egyik festményét pedig a magyar állam vette meg a Fővárosi muzeum számára.

Torday Imre valóban kivételes tehetségü piktor, aki az elmult években bebarangolta egész Európát s amit képein elénk vetit, az több, mint egyszerü piktura, az költészet. Festményeinek valami különleges zamata, egyéni szinezése van, amely ezt a fiatal müvészt a legkiválóbbak közé emeli.

Torday Imre gyüjteményes képkiállitása egyébként vasárnap délelőtt 9 órakor nyilik meg a Déri muzeum kiállitó termében. A tárlat részletes kritikai ismertetésére még visszatérünk.

BETHLEN MINISZTERELNÖK JANUÁR KÖZEPÉN MEGY BÉCSBE.

Bécs, december 18. (Magánjelentés.) A külföldi sajtótudósitók nyi fogadásán Schober dr. külügyminiszter egy ujságiró érdeklődésére kijelentette, hogy Bethlen István miniszterelnök látogatása Bécsben előreláthatóan **január közepén** várható. A régi barátsági, békéltetési és döntőbirósági szerződést a mostani helyzetnek megfelelő formában fogják önteni és az uj szerződést Bethlen István gróf **látogatása** alkalmával **irják alá.**

Kellemes Karácsonyt szerez családjának,

ha **zongora, gramafon** és **hangszeráru** szükségletét **Szendrő Sándor** hangszeráru üzletében szerzi be, **Batthyányi ucca 22. sz.** Förster, Original Stingl, Hamburger zongorák. His Masters Voice, Columbia, Eternola gramafon és lemezek nagy raktára.

Somossy cég (Gambrinus átiáró) **megszünik.** **Férfi és női fehérnemüek, zsebkendők és egyéb cikkek minden elfogadható áron kiárusitatnak.**

Elismerten legnagyobb választék Kontsek Divatáruházában.

Közérdekü levelek

A városi tisztviselők karácsonyi segélye és családi pótléka.

A „Debreczen“ csütörtöki és előző cikkei nyomán igen sok hozzászólás érkezett lapunk szerkesztőségéhez a városi tisztviselők karácsonyi segélyét illetőleg. Ezek közül a levelek közül az alábbiakban adunk egy igen értékes és érdekes hozzászólást:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Nagy figyelemmel olvastam a Debreczen mai cikkét, melyben elismerésreméltóan száll sikra a városi tisztviselők karácsonyi segélyéért. A cikkel minden tekintetben egyet értek, csak egyben van megjegyzésem s ez az, hogy a cikkiró, mint ennek a karácsonyi segélynek egyik fedezetét, a családi pótlék leszállításából eredő megtakaritást — 25.000 pengőt is előirányozni javasol. En a magam részéről ezt nagymértékben helytelenitem. Igenis, helyeslem, hogy a városi tisztviselők a karácsonyi segélyt legalább a Debreczen által javasolt minimális mértékben feltétlenül megkapják, de a családi pótlékból eredő megtakaritást erre fedezetül előirányozni, — nem helyes dolog.

Ary főszámvevő ur bizonyára talál még a költségvetés labirintusában fel nem használt összegeket és más egyéb fedezetet, de a családi pótlékot, azt ne bántsuk. A családi pótlék amugy is olyan csekély összeg, ami az összes városi tisztviselőknél — s itt tulnyomólag a kisebb tisztviselőkről van elsősorban szó — mindössze 25.000 pengő megtakaritást jelent. Ez ugyan csinos összeg, de semmivé zsugorodik ez a pénz, ha nézzük, hogy milyen hatalmas szociális jelentőségü missziója van ennek az összegnek. Száz és száz gyermek neveltetési lehetőséget csorbitják ennek a családi pótléknak az elvonásával.

Ez ellen a családi pótlék elvonás ellen a tisztviselői karnak (azoknak is, akik gyermektelenek) és a városi törvényhatósági bizottságnak egyértelmüleg kell küzdenie. A Debreczen közlése szerint a leszállitás miniszteri rendelkezés következtében történt. A jelen esetben mindent el kell követni, hogy a minisztert meggyőzzük a rendelkezés antiszociális voltáról.

Adják vissza a városi tisztviselők családi pótlékának elvont részét is, mentől gyorsabban, mert ennek igen nagy hatásu szociális hatása lenne. Reméljük, hogy — amint a cikk is emliti — népszerü főispánunk és polgármesterünk megtalálják a módját annak, hogy ez a kivánság, amely a jelen esetben érdektelen külső féltől ered, meghallgatásra találjon.

Egy adófizető és előfizető polgár.

Ma reggel megnyitja a város a harmadik népkonyhát a Bethlen uccán

Már jó ideje nyitva van a város által fenntartott két népkonyha. A hideg idő beállta azonban szükségessé tette a további népkonyha felállitását is, épenezért a város ma, pénteken reggel megnyitja a harmadik népkonyháját az inséges munkanélküliek számára. Ez a népkonyha a Bethlen-utca 10. szám alatt lesz. Ugyan itt napközi otthont is berendeznek, ahol a gyermekeket egész napon át gondozzák és ellátják.

Vásáry István polgármester inditványa a magyar ipar pártolására

A közgyülés tárgyainak előkészitése.

Zöld József h. polgármester elnöklésével a jog- és pénzügyi bizottság ülést tartott, amelyen néhány ügyet készitettek elő a jövő heti közgyülésre.

A törvényhatósági kisgyülés ugyanis ezen a héten szombaton, a közgyülés pedig a jövő héten hétfőn tart rendes közgyülést.

Komárom-, Esztergom- és Veszprém vármegyék átirata kapcsán javasolja a jogügyi bizottság hogy a törvényhatóság intézzen feliratot a kormányhoz a kommunista elvek terjedésének meggátlása ügyében.

Győr város támogatást kér arra, hogy az OTI. dijhátralékok után mérsékeljék a késedelmi kamatot. Ugyancsak javasolja a bizottság, hogy intézzenek feliratot az álláshalmozások ellen is.

Tárgyalta a jogügyi bizottság dr Vásáry István polgármester tervét, — mely arra vonatkozik, hogy a **kormány létesitsen alapot a magyar ipar pártolására. Ezt az alapot az a bevétel adná ki, amelyet a magyar gyártmányokért tulfizetnek a gyáraknak.** Ezeket az összegeket ne mutassák ki a gyárak mint hasznot, hanem tartalékolják és állami ellenőrzés alatt ebből fedezzék az iparpártolás ügyét.

A Simonyi-uti fasor kicserélése ügyében a jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy a mostani akácsorokat vágassák ki, helyette ismét négysoros hársfa allét ültessenek. A költség 2840 pengő, melyre fedezetül az az összeg szolgál, melyet az öreg akácok kitermeléséből bevesznek.

Megérkezett Uray Sándor Amerikából

Többszáz főnyi közönség fogadta könnyes szemekkel.

Tegnap este 6 órakor érkezett meg négy hónapos missziói utjáról Amerikából Uray Sándor református lelkész. A nagyállomáson a tisztelőinek nagy serege várta, akik nemcsak a ref. egyházat, de az egész Debrecent képviselték. A zsufolásig megtelt I. osztályu váróteremben ott láttuk egyházi és városi életünk minden reprezentánsát, többek között Csikesz Sándor dr, Tankó Béla dr, Mitrovits egyetemi tanárokat, Szabó Márton egyetemi m. tanárt, Szeremley, Nyáry gimnáziumi tanárokat és még sok előkelőséget.

Pont 6 órakor futott be a dübörgő gyorsvonat. A peronon elhelyezkedve várta a szük családikör és dr Baltazár Dezső püspök Uray Sándort. Frissen és mosolyogva szállt ki felesége kiséretében, aki Budapestre elébe utazott, a vonatból Uray Sándor, kit a lelkészi kar nevében először dr Baltazár püspök üdvözölt. Szavait testvéri csókkal zárta be.

Majd sorba jöttek: Törös Károly a ref. egyház, Ollinger Béláné a Mansz., Laky László a Kie., Kesztyüsné Balogh Margit a Csapó-utcai Leánykör, Bihari Erzsébet a Nyilastelepi Leánykör, Vargha Józsefné a Mester-utcai Lány kör, Koppányi Juliska a Piac-utcai Leánykör, Kántor József a Vallásoktató Testület, — dr Tóth mérnök a Máv. mühely nevében köszöntötték szivük és szeretetük melegével Uray Sándort.

Az elhangzott üdvözlések közben a megjelent sokaság virágözönnel árasztotta el az ünnepeltet. Az üdvözlésekre a következő szavakat mondotta **Uray Sándor** könnyes szemmel:

— Amikor elindultam hosszu utamra, nem is sejtettem, milyen nagy lesz annak jelentősége rám és az amerikai magyarokra. Azt tudom, ha tudtam volna mennyi fáradság és szenvedés vár reám, nem mertem volna elindulni. — Egyetlen erőforrásom volt az önök imádsága és szeretete, ami utamon végig kisért. — Amikor Newyorkban jártam egy templom szentelésen, egy öreg magyar állt elém és könnyes szavakkal csak annyit tudott mondani, hogy — **Tisztelem... az egész Magyarországot!...** — Amig kint jártam végig Amerikában, 10 ezer magyar emberrel fogtam kezet, kiknek nagyrésze, fájdalom, soha nem fog hazajönni Magyarországra. Mint az üditő harmat olyan volt a személyemen keresztül áradt magyarság az amerikai magyaroknak. — Jól esett, hogy eljöttek, virágaiknak illata egybeforr az én szeretetemmel. Sok mondanivalóm volna, de lesz még rá alkalmam. — Isten áldja meg mindnyájukat.

A lelkes fogadtatás után Uray Sándor lakására hajtatott.

Még hirdetésben is szolid Kontsek Divatáruháza.

Igazirepülőgépet lehet venni Debrecenben 4-10 pengőért

Csak kevesen tudják, hogy a debreceni iparostanonciskola növendékeiből alakult lelkes kis gárda milyen értékes munkát fejt ki, abban az időben, amikor más a napi munka fáradalmait piheni ki. Az iskola szuterén-helyiségében összetákolt asztalos- és szerelő-mühelyt létesitettek, ahol 6—7 tanonc, egy-két felszabadult fiatalember — köztük a lelkes Szatmári Imre asztalossegéd — kis repülőgépeket készitgetnek. De nemcsak szobadiszeknek valókat, hanem „igazit“ is, amelyik legalább 80—100 métert repülni is képes. Gummimotorja van s gyönyörüen kiépitett szárnyai, éppen olyan konstrukcióval, mint a rendes, nagy gépeké. Tavaly egy ilyen kis gépük a budapesti versenyen dijat is nyert.

Karácsonyra ez a kis gárda, mely a lelkes vezető-tanár irányitása mellett müködik, több, mint tiz gépet készitett, de megrendelésre szivesen csinálnak akármennyit, mert az igy befolyó jövedelemből fedezik az anyag árát. A gépek ára nagyon olcsó, alig 5—10 pengő darabonként. Délután 4—8 óráig ott találhatók a kis mesterek az Iparostanonciskolai Ifjusági Aero Kör helyiségében az iskola pincéjében. Ha valaki olcsón nagyon nagy boldogságot akar szerezni kicsinyeinek, látogasson el a mühelybe. Egy-két nap alatt megcsinálják a repülőgépet.

Mozgószinházak müsora:

Apolló:

Péntek, szombat, vasárnap, december 19—20—21-én:
Max Schmeling, box világbajnok és Olga Csehova főszereplésével:

Sport és szerelem.
Szerelmi regény, 10 felvonásban.

Kisértetek szinháza.
Bohózat 2 felvonásban.

Tinta Muki a párbajhős.
Zenés, hangos trükkfilm.

Előadások kezdete: hétköznap fél 7 és fél 9, vasárnap fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: **ifjusági előadás!** Teljes müsor. — **30—40 fill helyárak!**

Uránia:

Ma, háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor:
teljes hangos müsor.

1. **Revellersek kara.**
(Vokálkórus.)
2. **Ez a feleségem!**
(Két felvonásos, hangos burleszk. A főszereplők: Stan és Pan.)
3. **A csók.**
Hangos filmdráma. Az első és egyetlen hangos film, amelyben Greta Garbo játsza a főszerepet.

Minden hétköznap háromnegyed 5 órakor, vasárnap 3-kor: első helyáru előadás.

Szombaton háromnegyed 3-kor vasárnap 11-kor **ifjusági előadás.**

Vigszinház:

Péntek, szombat, vasárnap, december 19—20—21-én:

Az előadásokat katonazenekar kiséri!

Minden idők leghatalmasabb filmalkotása! Cecil B. De Mille világfilmje:

Királyok királya.
Jézus Krisztus élete és szenvedései, 18 felvonásban. Főszerepekben: H. B. Warner, Várkony Mihály, Joseph Schildkraut és Rudolf Schildkraut.

Müsort bevezeti: **UFA hiradó.**

Előadások kezdete hétköznap fél 7 és fél 9, vasárnap fél 5, fél 7 és **fél 9 órakor.**

A teafogyasztás

egy nemzet kulturájának fokmérője. Aki rájön arra, hogy miként kell a teát fogyasztani, az sokat fog teázni, mert a tea nagyszerü élvezetet nyujt s jó teát és jól bevált főzőutasitást adunk

tea-szaküzletünkben.

Meini Gyula r. t.

Ferenc József-u. 59. Telefon 4-93.

Amerika fény és árnyoldalai

Laky László előadása.

(IV. közlemény.)

Laky László elmondott egy beszélgetést, amely Genfben folyt le egy hindu szerkesztő, egy francia és ő közötte. A francia arról beszélt, mennyire gyülöli az amerikaiakat, mire a hindu szerkesztő az ellenkező véleményének adott kifejezést.

— Awármit mondanak is Amerikáról — szólt a hindu —, az bizonyos, hogy a polgári felelősség csodálatos arányokban fejlődött ki abban az országban minden téren, ugy, hogy Amerika jövendője és demokratikus életberendezése sokkal jobban biztosítva van, mint Európában. Az amerikai egyetemek 50—60 millió dolláros hagyományokat kapnak egy-egy örökhagyótól, ezzel szemben az európai egyetemek lerongyolódnak.

A francia erre csak annyit válaszolhatott, hogy Amerikában pénz van, Európában viszont nincs.

— Pedig nem ez a helyzet — mondta Laky László —, mert Amerikában tizszer annyi mértékben adományoznak nemes célokra, mint aránylag Európa a maga keveséből. Pénz van itt is, de az emberek nem adakoznak a vagyonuk arányában.

— Amerika gazdasági élete nem elszigetelt a saját országában. Ez bizonyos fokig probléma, de ugyanakkor áldásos hatása is van. Probléma, mert mivel a gazdsági élet nem elszigetelt, kiterjed z egész társadalmi életre és megfertőzi azt. Még a templomokban is nyomban meglátszik az üzleti szellem. Ez viszont más szempontból nagy előny, mert Amerika száz százalékban el vallja, hogy pénz nélkül nem lehet semmit sem csinálni, még a lelki munkát sem!

— Amikor a kétféle Amerikáról beszéltem, meg kellett volna említenem, hogy a jobbik Amerika tulajdonképpen a régi emlékön nőtt fel, azokból áll, akik az első bevándorlóktól származnak. Abból az időből, amikor Európában a protestánsüldözés volt s az eretnekek kivándoroltak oda. Ők nagyon buzgó, mélyhitü emberek voltak, de gondolatviláguk annyira előrehaladott, hogy nem fértek meg a szük európai keretek között. Ezek a buzgóhitü emberek termelték ki Amerika jobbik felét. A rosszabbik feléhez — sajnos — a mostani ujabb bevándorlók tartoznak.

Ezután ismerteti az egyes templomok épitési rendszerét.

A templom két részből áll. Az egyik a felső, ahol az istentiszteleteket tartják, alul pedig az ugynevezett szociális gyülekezeti terem fekszik. Éppen aznap, amikor itt látogatást tett, bazár is volt a teremben. Az emberek jól érezték magukat. Este műkedvelői előadás volt, majd utána rendes mulatság következett. Itt aztán előkerül az alkohol is.

— Jól mosolyogtak — mondja Laky —, mikor megkérdeztem, hogy kerül ide a »templomba« a prohibiciós országban az alkohol?

— Jellemző azonban, hogy a fiatalok már elhuzódtak a sarokba az ilyen mulatozás elől. Az egyetlen józan elem ott az ifjuság. Szerettem volna megtudni egyet-mást róluk, hát közéjük mentem. Megkérdeztem, ez mindig igy szokott itt folyni?

— Nem válaszoltak az ifjak —, hanem rendesen verekedés a vége. A szomszédban ép most zártak be egy lengyel katholikus templomot, mert lent a gyülekezeti teremben agyonszurtak egy embert.

— Benéztem a szomszédos termekbe — folytatja Laky érdekes előadását — és sürü füstben, borgőzben ott láttam a szorosan összesimult táncoló párokat a sivitó jazz hangjai mellett.

Amerika a világ legvallásosabb állama.

— Mi azt mondjuk, hogy Amerika nem keresztyén és hogy a vallásos élete sekélyes alapokon nyugszik. — Ebben tévedünk a legjobban.

Amerika ma a világ legvallásosabb állama.

— Ott olyan helyzet van, amely sehol másutt fel nem található. Nálunk mindenki megkeresztelt egyháztag.

Amerikában nem kényszeritik az embereket hogy belépjenek valamely egyházba. Ennek ellenére az emberek 50 százaléka mégis egyháztag.

Ez azt jelenti, hogy a vasárnapi iskolákon keresztül megismerkedtek az egyházzal és saját elhatározásukból, meggyőződésük és lelki indittatásuk szerint léptek be az illető egyházba.

— A másik 50 százalék az egyházon kivül él, de ez még nem jelenti azt, hogy ők is nem élnek vallásos életet.

— Mi a helyzet ezzel szemben nálunk? Mi azt mondjuk, hogy 98 százalékban Magyarország keresztyén állam. Ugyanigy áll a helyzet Európában. De ha statisztikát készitenénk arról, hogy hány ember van ezek között, aki igazán, meggyőződésből egyháztag, akkor félek, hogy a százalék arány nagyon is alatta lenne az amerikainak, az 50 százaléknak. Azt hiszem, ebben nem vagyok elfogult. Mert én nem az igazi, imádkozó, bibliát olvasó, mély keresztyén egyháztagra gondolok! Csak azokra, akik érdeklődnek az egyházuk dolgai iránt, akik szeretnék látni az egyházuk fejlődését. Ilyeneket nem találnánk fele arányban. Sőt nagyon is alatta lenne a számuk.

— És ehhez a kérdéshez kapcsolódik egy másik nagy vád Amerika ellen: a családi élete miatt.

Az amerikai családi élet.

— Igaz, hogy Amerikában sok helyen a családi élet meglehetősen szétzilált, de sehol sem dolgoznak annyit, mint Amerikában. Minden munkás napi 8 órás, hajszás munkát végez. Ezt ne felejtsük el.

— Az amerikai asszony egyáltalában nem szive, nem központja a családnak. Ennek az a magyarázata, hogy ő maga is dolgozik és a férj és feleség tulajdonképen két különböző uton éli életét. Ők nem igen találkoznak az ebédidő alatt, ha csak nem beszélik meg, hogy ugyanabba az étkezőbe mennek; ritkán találkoznak a vacsoránál is, hacsak meg nem beszélik, hogy egy helyre mennek vacsorázni s utána táncolni.

Az amerikai házastársaknak tehát nincs meg nagy százalékban az a kedves, meleg, bensőséges családi otthon, amely Európában meg van, de amely itt is kezd hanyatlani. Emellett 50—60 százalékban Amerikának is igen mély családi élete is van, ahol az édesapa felviszi gyermekét a hálószobába, letérdel vele és elmondja vele az esti imát; ahol a feleség megfőzi a konzervet s a délutánt együtt töltik, a hét végén elmennek kirándulni. Ez a családi élet nagyon felemelő, mert sokkal mélyebb, mint Európa sok országában.

— Legszebb élményeim közé tartoznak azok a napok, amelyeket ezeknél a családoknál töltöttem el. Pedig azt gondoltam, hogy ha például egy milliomos lakásába bemegyek, ott csak formaságokat és ridegséget találok. Nem igy volt. Éppugy szivesen és melegen fogadtak, othonosak, háziasak, szeretetteljesek voltak egymáshoz, mint a legszegényebb tisztviselő családban.

Az erkölcsi élet.

A családi élet kérdéséhez tartozik Amerika erkölcsi éleet is. Erről nehéz beszélni, mert Amerika ezen a téren egészen más, mint a mi világunk.

Bár szabadabbak az emberek, mégis azt kell mondanom, hogy Amerikában sokkal erkölcsösebbek, mint Európában.

Ez paradoxonnak látszik, de igy van. Amerikában **nem ismerik a** garde dame-t. A leányok egyedül járnak-kelnek az utcán, elmehetnek egyedül egy fiatalemberrel táncolni, vagy moziba, mégis az amerikai fiatalság erkölcsösebb.

Ez azonban külön, nagy téma, erről hosszasabban kell beszélnem és erre alkalmat is szerzek majd.

Az európaiak ugynevezett kettős életet élnek. Amerikában meg van a lehetőség arra, hogy ott egy fiatalember eltöltse a szabad idejét egy kedves leány társaságában, anélkül, hogy neki együtt kellene ülnie olyanokkal, akikkel nem szivesen ül együtt. Gondolok itt a szülőkre, a nagynénikre, stb.

Európában a fiatalság sokszor kénytelen lopva találkozni, vagy egy estélyre, előadásra elmenni, hogy találkozzanak egymással, vagy hogy a fiatalember ismeretséget köthessen a leánnyal. S ha közelebbi ismeretséget köt vele, rögtön ott van körülötte az egész család, amelynek létével le kell számolnia, nem szólva arról hogy nyomban házasságról beszélnek, vagy legalább is arra gondolnak. Amerikában meg történik, hogy egy ifju három-négyszer is találkozik egy leánnyal, elviszi őt autókirándulásra, moziba, anélkül, hogy a leány szüleit ismerné. De a leányok és ifjak ott annyira felvilágosultak, annyira intelligensek, hogy semmi veszedelem sem áll fenn a tekintetben, hogy visszaélnek a szabadságukkal. Nem válnak szabadosakká.

(Folytatása következik.)

A cseh vámháboru előzményei

Prága, dec. 18. A Venkov ma közli a republikánus agrárpárt szenátori klubjának elhatározását, amely döntő befolyással volt a minisztertanács ismeretes állásfoglalására a magyar kereskedelmi tárgyalások dolgában. Az agrárpárti szenátorok klubja elhatározta, hogy felszólitja a kormányt, hogy a Magyarországgal való tárgyalásokban semmiféle engedményt ne tegyen a csehszlovák mezőgazdasági vámvédelemben és hogy gondoskodjék róla, hogy a csehszlovák parlament által a mezőgazdasági termelés védelmére meghozott törvényeket kivétel nélkül teljes mértékükben meg is tartsák. A klubnak ezt a határozatát közölték a minisztertanáccsal, amely azután azt az ismeretes megállapitást tette, hogy az agrárpárt álláspontját nem lehet összeegyeztetni a magyar delegáció követeléseivel.

Róma, december 18. A Messaggero és az Il Corriere ismerteti a magyar-cseh kereskedelmi szerződés tárgyalásának meghiusulását. A közlemények *megállapitják, hogy a csehek három napig várakoztatták a magyar delegációt* annak többszöri sürgetése ellenére *és az utolsó percben a cseh delegáció vezetője előre elkészitett nyilatkozatot olvasott fel a magyar delegáció előtt*, amely szerint a cseh kormány elutasitja a minimumra csökkentett magyar javaslatokat.

A magyar delgáció vezetője a szerződésenkivüli állapotért és annak következményeiért a felelősséget a cseh kormányra hárította, mert a magyar kormány hajlandóságot mutatott a megegyezésre, aminek jeléül Prágába küldte megbizottait.

A csehek a magyar delegáció vezetőjének kijelentése szerint **fölöslegesen megvárakoztatták a magyar delegációt s végül olyan nyilatkozatot tettek, amely kizárja a további tárgyalások lehetőségét.**

A prágai magyar követ előzetesen informálta **Krofta** minisztert, hogy a magyar delegáció a csehek által különösen kifogásolt pontokban további engedményekre hajlandók.

Takarékoskodni annyit jelent,

mint a Csipkeáruházban (Kossuth-u. 4.) vásárolni, ahol:

Angolos házi harisnya	48 fillér	Ajouros nehéz crepe de chine zsebkendő himzéssel	1.56 fillér
Selyemmel beszövött	98 fillér	Himzett női gallérok	98 fillér
Kitünő minőségü angolos harisnya	1.25 fillér	Férfi és női divat sál	1.68 fillér
Férfi zokni, erős	33 fillér	Antilop utánzat öv (ismét érkezett)	50 fillér
Angolos férfi zokni	75 fillér	Bélelt gyermek kesztyü	1.38 fillér
Gyermek, öves harisnyatartó	98 fillér	Bélelt női kesztyü	1.60 fillér
Női, öves harisnyatartó	1.28 fillér	Téli női nadrág	1.48-tól
Zokni-tartó	50 fillér	Csipkés, himzett combiné	2.50-től
Nehéz crepe de chine zsebkendő csipkével	98 fillér	Csipkék métere	10 fillértől

Minden darab külön olcsó és szép karácsonyi ajándék.

Csipkeáruház, Kossuth-utca 4.

ASPIRIN
TABLETTÁK
rheumatikus fájdalmaknál
és meghüléseknél
BAYER

Vastárgyakat vörösréz alapon
NIKKELEZ
Földvári
Tel. 168. Széchenyi ucca 55

Gyorsirási vizsga a kir. törvényszéken

Az igazságügyminiszter a mult évben elrendelte, hogy a kir. itélőtáblák székhelyein gyorsirási tanfolyamok szervezendők a birósági tisztviselők részére, hogy azok e tanfolyamon a gyorsirást elsajátitván, felhasználhassák annak nagy előnyeit munkakörükben. A tanfolyam február 1-én kezdődött s egy havi nyári megszakitással december 17-ig tartott. A tanfolyam hallgatói a fogalmazási és irodai gyorsiras átvétele után különösen a birósági törvényhozási szövegek irásában, ily irányu röviditésekben szereztek igen nagy gyakorlatot. A tanfolyam nagyszámu hallgatói nagy hivatali elfoglaltságuk dacára szorgalommal, komoly kitartással és mindvégig nagy szeretettel, lelkesedéssel tanulták ezt a szép müvészetet, Naményi Gyula kereskedelmi iskolai tanártól, akit az igazságügyminiszter megbizott a tanfolyam vezetésével. A hallgatók teljesitménye — tekintettel a rövid tiz hónapra — igen szép; nem csupán alapos elméleti tudást szereztek, melynek alapján könnyen továbbképezhették magukat, a beszédirás legmagasabb fokáig, de azonkivül megfelelő s munkakörük igényeit teljesen kielégitő gyakorlati készséggel is rendelkeznek. A tanfolyamot vizsgálat zárta be, mely december 17-én, délután 4 órakor kezdődött a kir. törvényszek esküdtszéki termében. A vizsgálóbizottság tagjai voltak: a m. királyi itélőtábla elnökének helyettese, dr. Kesserü Lajos törvényszéki elnök és Naményi Gyula, felső keresk. iskolai tanár. A vizsgálaton ugy az elméleti, mint a gyakorlati részből feleltek a vizsgázók s azonkivül tiz percig tartó, kb. 120 szótagos sebességü diktálás volt, melynek anyagát egy másodfoku büntető itélet képezte, amelyet azután a hallgatók közönséges irásba tettek vissza.

A vizsgálat befejeztével a vizsgálóbizottság elnöke köszönetet mondott Naményi Gyula tanárnak a szép eredményért. A vizsgálat minden tekintetben sikerült; a vizsgázók nagy elméleti tudásról és gyakorlati készségről tettek tanubizonyságot.

A következő hallgatók tettek vizsgálatot: Berky Géza, Biró Sándor, Borsos János, Czentner Sándor, Farkas József, Führer Albert, Horváth Anna, Kiss Keömives Klára, Király Gyula, Lukóvics Mária, Marossy Etelka, Oláh Emil, Pál János, Pál Jánosné, Rosenberg Soma, Surányi Erzsébet, Szabó Lenke, dr. Szaboleska Károly, Szeghy Sándor, Szeghy Sándorné, Székely Róza, Szilva Margit, Sztrányai Miklósné, Wallner Gyula, Zámbó Jenő.

A vizsgálaton sikeresen megfelelt hallgatók bizonyitványt kapnak.

A birságokhoz a jövőben csak olyan tisztviselőket vesznek fel, kik a gyorsirásban és gépirásban való jártasságukat igazolni tudják és megfelelő készségről tesznek tanubizonyságot, sőt ma már minden közhivatalba való felvételnek ez az előfeltétele.

Hatszáz munkanélküli jelentkezett hajtónak a vasárnapi hajtóvadászatra

A nagy nyomorra jellemző az a kép, amely tegnap reggel a debreceni nagy vadásztársulat vadászmesterénél lejátszódott. A vadásztársulat vasárnap nagyszabásu hajtóvadászatot rendez a debreceni Nagyerdőben, amelyhez kétszáz hajtóra van szüksége. Ki is hirdették, hogy keresnek kétszáz hajtót, akik fejenként két pengőt kapnak a hajtásban való részvételért.

A kihirdetésnek meglepő eredménye volt, mert hatszáz munkanélküli jelentkezett hajtónak a vadásztársulatnál, akiket csábitott a kétpengős egynapi kereset. Természetesen csak kétszáz hajtót tudtak alkalmazni, akiket csak nagy üggyel-bajjal tudtak kiválogatni a hatalmas tömegből. A szerencsések, akik résztvehetnek a vasárnapi hajtóvadászaton, nagyon örülnek a kétpengős keresetnek, mig a többiek, akik nem tudtak hozzájutni a keresethez, fájó szivvel mentek haza, üres kézzel.

Budapesten kevés, Debrecenben sok a fenyő

Nagy kár érte a vámháboru miatt a cseh karácsonyfa árusokat. — Tizenöt vagon karácsonyfa rekedt a cseh határon.

Igen érzékeny veszteség érte a cseh karácsonyfa árusokat és itteni viszontelárusitókat a vámháboru miatt. Tizenöt vagon karácsonyfa rekedt meg a határon, amiket Budapestre és a dunántuli városokba akartak irányitani. Ezeket a csehek Bécs felé irányitották és a nyakukon fog maradni, mert Bécsben van elég ausztriai fenyő is.

Debrecenben rengeteg a levágott fenyő, még a szokott mennyiség kétszeresénél is több, pedig jóval kevesebbre van szükség, hiszen nagy a nyomor és pénztelenség és ezrekre rug azon családok száma, ahol nem lesz az idén karácsonyfa, hacsak a népkonyhákon nem állitanak. A tanyai lakosság sem viszi az idén a karácsonyfát, mert a boletát az adóba vitték. — A nép a virágon kezdte a takarékoskodást és a karácsonyfán folytatja.

Mint értesülünk, a Debrecenbe irányitott fenyőket már viszik Budapestre, ahol aránylag kevés a karácsonyfa és az ára jó, mig Debrecenben sok a fenyő és olcsó, a nagy versengés miatt. Igen érdekes, hogy a vámháboru kitörése előtt Budapestre érkezett cseh karácsonyfát boykott alá is vették, ellenben az erdélyi fenyő kapós.

Igen érdekes mozgalom is van készülődőben, melynek élén a faültetők társasága áll, hogy a kivágott fenyőfákat végleg kiküszöböljék jövőre s élő fenyő legyen a karácsonyfa, melyet ünnep után kiültetni lehessen. Minden évben százezreket fog ezzel megtakaritani az ország és hasznunak marad a sok százezer fenyőfa. A faültetők társasága által inditott mozgalomnak erős lökést adott a cseh vámháboru.

Leikiismeretes kiszolgálás Konfsek Divatáruházában.

Karácsonyi ünnepély a róm. kath. főgimnáziumban

A debreceni Calasanzi Szent József reálgimnázium »Révay Miklós« önképzőköre ma, december hó 19-én délután 5 órakor a szegénysorsu tanulók segélyezésére karácsonyi ünnepélyt rendez.

Müsor: 1. a) Bach: Gavotte; b) Gluck: Gavotte. Előadja az intézet zenekara. 2. Lendvay István: Könyörgés. Szavalja Csatlós Lóránd II. a) o. t. 3. Pastorale. Előadja az intézet énekkara. 4. Sík Sándor: Karácsonyi álom. Szavalja Wallner Ödön VII. a) o. t. 5. Rachael siralma. Melodráma. Előadja Vecsey Tibor VIII. o. t., zongorán kiséri Hornung A. VIII. o. t. 6. Pásztorokhoz éji csendben... Előadja az intézet énekkara. 7. Hubay: Cremonai hegedüs c. operából hegedüszólót játszik Rajzó Miklós VIII. o. t., zongorán kiséri Hornung A. VIII. o. t. 8. Nyári Andor: Karácsonyest a nagy magyar télben. Szinmü 1 felv.-ban. Szereplők: Hornung A., Rajzó M., VecseyS., Vecsey T. VIII. o. t., Förhécz P., Malinák P., Köstner V., Tremba S., Wallner Ö. VII. a) o. t., Márkus I. VII. b) o., Pregun S., Dávid L. VI. o., Hortobágyi L. III. o. tanulók. Betlehemesek, pásztorok, csikósok. — Müsormegváltás 50 fillér. Az ünnepélyen a helyek számozatlanok.

Karácsony előtt, ha készpénzzel vásárol, olcsó áraimból 10 szazalék engedményt adok. — Mentze Henrik Piac utca 38.

A GROF ZICHY-FÉLE GYÉMÁNTPŐR

(4)

A békepárt támadása Madarász ellen.

A békepárt gyülölete Madarász iránt napról napra jobban növekedett. Elbizakodott, kevély modoráért sem szerették. Madarász eleinte figyelembe sem vette gyülölködésüket. Biztonságba érezte magát a Kossuthoz ragaszkodók nagy többségének védelme alatt. Bár visszaélései miatt lassanként a kormánypárt többsége is elidegenedett tőle, főleg azért, mert Madarász személyes ügyeit is igyekezett kormányügynek feltüntetni és ezáltal Kossuth nevének és tekintélyének palástja alá rejtőzni.

Bár kétségtelen is, hogy a békepárt Madarász elleni támadásával, igen gyakran a kormányt és Kossuthot akarta vádolni, de nem érezte magát e párt kezdetben elég erősnek, ezért nem közvetlen Kossuth, hanem környezete ellen irányitotta támadásait.

Midőn Kossuth értesült Madarász által a békepártiak támadásáról, vádolta a sajtót, amiért épen abban az időben csinál széthuzást, mikor legnagyobb szükség lenne az egyetértésre.

Kossuth jobb kezének tartotta Madarászt, ezért nem akarta őt a békepárt ellenszenvének feláldozni. E párt u. i. elhatározta, hogy bármennyi áldozattal is, de Madarászt a kormány köréből elfogják távolitani. A pártvezérek: Jókai, Kazinczy, Kovács, kezdetben igyekeztek nevetséges oldalait kikutatni Madarásznak. Tudták, hogy ha valakinek egyénisége a közönségnél nevetség tárgyává vált, az megszünt félelmes lenni.

Kossuth azonban, a többség gyülölete ellenére, nemcsak magas tisztségre jutatta Madarászt, hanem dec. 31-én a gróf Zichy-féle kincsek Debrecenbe szállitásával is megbizta.

A békepárt Madarászt a Zichy-féle kincsek hűtlen kezelésével vádolja.

Madarász László készséggel vállalta e drágaságok Budáról való elszállitását, de már az átvételnél és szállitásnál sem tanusitotta azt a gondoskodást, amit a haza javaival szemben egy rendőrfőnöknek tanusitania kellett volna.

Már Szolnokon igen könnyen elkallódhattak volna e drágaságok, ha Duschek Ferenc pénzügyminiszter nem intézkedett volna továbbszállitásukról, mig Madarász teljesen megfeledkezett megbizatásáról.

Midőn a Zichy-féle kincsek Debrecenbe érkeztek, Duschek ellátta azokat hivatalos pecsétekkel és elhelyezte a rendőri hivatalba, megőrzését pedig Madarász Lászlóra, mint a rendőrség főnökére bizta.

Bár ekkor már Madarász jelleme elég gyanus volt, tetézte e gyanut a pártszenvedély, mely kipattantotta ellene az első vádat, hogy hűtlenül kezelte a gróf Zichy-féle gyémántokat. Az első gyanu, a később hiressé vált gyémántpörre, 1849 március 6-án keletkezett.

A pénzügyminiszter u. i. kapott egy rendeletet, hogy a Zichy-féle ékszerek közül a kevés beccsel biró ezüst-tárgyakat olvasztassa be.

E rendelet alapján a pénzügyminiszter felszólitására, Madarász a drágaságokat március 7-én az ezüstbeváltó hivatalba szállitotta.[1]

A szállitmányt Jávorszky Antal arany- és ezüst-beváltónak és Fuchs Vilmos pénzügyminiszteri bányaosztálytanácsosnak, mint kiküldöttnek adták át. Ezek már az átvételnél észrevették, hogy a ládákon a hivatalos pecsétek fel vannak törve. Sőt a ládák többsége fel is volt nyitva és a szebbnél-szebb régi ezüstedények, zsebórák, kardok, értékes tőrök, szentségtartók össze-vissza voltak hányva.

Még a rendőri tisztviselők jelenlétében, akik az átszállitást végezték, kipakolták a drágaságokat.

Fekete László pénzügyi tisztviselő, aki a Zichy-féle ingóságok leltárát, még mikor azokat Pestre szállitották, összeirta, most ugy találta, hogy sok drága ékszer hiányzik. De mivel a kincsek eredeti inventáriuma Pesten maradt, igy egyelőre lehetetlenség volt bizonyságot szerezni. Csupán a látszat szerint itélhettek.

Gyanus volt, hogy a kilenc darab ékszeres ládán az összes pecsétek föl voltak törve; legtöbbje csak zsinórral volt átkötve. Igen szembeötlők voltak az üres tokok, melyeknek formájából arra lehetett következtetni, hogy kávéskanalak lehettek benne. Észrevették, hogy több gyémántgomb is hiányzik, azok közül, melyeket annakidején még Görgey személyesen adott át Kossuthnak. Csupán két bőr- és egy vasládán találtak lakatot.

[1] „Közlöny", 1849. márc. 6. száma.

(Folytatása következik.)

Biharvármegye közgyülése Uhlyarik Ferencet választotta meg árvaszéki elnöknek

Lánczy Gyula debreceni pénzügyigazgató emlékezete. — Dr. Miskolczy László lett az új árvaszéki ülnök.

Bihar vármegye törvényhatósági bizottsága szerdán délelőtt báró *Vay* László főispán elnöklésével rendes közgyülést tartott, amelyen napirend előtt a főispán bejelentette, hogy a kormányzó és a kormányzóné őfőméltóságaik köszönetüket fejezték ki azért a hódoló táviratért, amelyet a multkori rendkívüli közgyülés hozzájuk a nyomorenyhítő akció kezdeményezéséért intézett.

Az **alispáni** jelentés részvéttel emlékezik meg **Lánczy** Gyula pénzügyigazgató elhunytáról, akinek érdemeit jegyzőkönyvbe örökítik meg. Ugyancsak részvéttel szól az alispáni jelentés nagybölöni Bölöny József haláláról. Bölöny József közel félszázadon át volt a törvényhatósági bizottság tagja. Részvéttel jelenti be az alispán Brém Lőrinc cimzetes prépostnak, a törvényhatósági bizottság volt tagjának váratlanul bekövetkezett elhunytát is.

Az alispáni jelentés ezután a vármegye gazdasági helyzetével foglalkozik és megállapítja, hogy a gazdasági válságban nem mutatkozik enyhülés és általános a panasz a nagy pénztelenség miatt.

Részletesen ismerteti az alispán a főispán elnökletével megalakult törvényhatósági segítő bizottság működését és bejelenti, hogy a vármegye a lehetőség szerint a munkaalkalmakról gondoskodik.

Elismeréssel szól az alispáni jelentés a Stefániai Egyesület vármegyei fiókjainak és a Tüdővész Ellen Védekező Egyesületnek áldásos működéséről.

Több hozzászólás után az alispáni jelentés kapcsán megállapítja a főispán, hogy a vármegye tisztviselői a mai nehéz viszonyok között olyan munkát végeznek, amelyért a maga részéről a legnagyobb elismerését nyilvánítja dr Fráter László alispánnak és a vármegye tisztviselői karának.

Ezután az árvaszéki elnöki állás betöltése következett. A kijelölő bizottság betürendben a következőket jelölte: Bölöni Bakó Zoltán, dr Gálbory László, dr Jelenits István, dr Uhlyarik Ferenc és Varga Ákos.

Dr Emmerling Rezső a jelölő bizottság működése előtt visszalépett.

A főispán megalakította a szavazatszedő bizottságokat és a névszerinti szavazást elrendelte.

Leadtak összesen 167 szavazatot, amelyből 2 szavazat érvénytelen volt. A szavazatok a következőképpen oszlottak meg: Bölöni Bakó Zoltán 16, dr Gálbory László 8, dr Jelenits István 13, dr Uhlyarik Ferenc 97 és Vargha Ákos 31 szavazatot kapott és ennek alapján a főispán dr Uhlyarik Ferencet megválasztott árvaszéki elnöknek jelentette ki és felhivta a hivatalos eskü letételére.

A hivatali eskü letétele után a főispán üdvözölte az uj árvaszéki elnököt és örömének adott kifejezést, hogy a törvényhatósági bizottság dr Uhlyarik Ferenc megválasztásával a fontos pozicióra érdemes embert állított. A mai nehéz időkben különösen kell őrködni az árvák erkölcsi és anyagi érdekeinek megóvására és reméli, hogy az uj árvaszéki elnök hivatásának teljes értékben meg fog felelni.

Dr Uhlyarik Ferenc hálásan köszönte meg a főispán üdvözlő szavait és a törvényhatósági bizottság megtisztelő bizalmát és igéretet tett arra, hogy hivatását megértéssel, szeretettel és odaadóan fogja teljesíteni.

Az árvaszéki elnöki állás betöltésével megüresedett árvaszéki ülnöki állásra dr Miskolczy László, dr Fráter Jenő és dr Emmerling Rezső pályáztak. A kijelölő bizottság mind a három pályázót jelölte.

Leadtak összesen 151 szavazatot, amelyből egy szavazat érvénytelen volt. A szavazás eredménye a következő: dr Miskolczy László 125, dr Fráter Jenő 11, dr Emmerling Rezső 14 szavazatot kapott. Eszerint árvaszéki ülnökké dr Miskolczy Lászlót választották meg.

A vármegyei aljegyzői állásra egyedül dr Farkas László pályázott és így őt egyhangulag választották meg.

A közigazgatási bizottság tagjai lettek: dr Miskolczy Pál, dr Pappszász József, dr Szilágyi Lajos, dr Szunyogh Zoltán, Ruszka Zoltán és Balogh Tihamér.

Gyermekgyilkosság gyanuja alatt

Körösszegapátiban egy fiatalkorú leány, gyermekgyilkosság gyanújába keveredett és a csendőrök meg is találták a szénakazal tövében elásva az újszülött csecsemő holttestét. A debreceni ügyészség indítványára, dr. **Preineszberger Jenő** vizsgálóbíró kiutazott Körösszegapátiba és lefolytatta a vizsgálatot, amelynek során a leány előadta, hogy ő **nem ölte meg a gyermekét,** hanem rokonai, akiknek tanyáján tartózkodott, nem engedték lefeküdni a szobába, hanem kizavarták a tanya épületből és így került a szénakazal tövébe, ahol gyermekének életet adott. A csecsemő a hidegben meghalt és a szerencsétlen fiatal anyának nem volt alkalma segíteni gyermekén. — A vizsgálat tovább folyik.

Letartóztatott a rendőrség egy óvadéksikkasztó baromfikereskedőt, aki a pincelakásban alapitott exportvállalatot

Az alkalmazottai óvadékával spekulált, mert neki nem volt tőkéje.

Éppen tegnap irta meg a »Debreczen«, hogy milyen veszély fenyegeti azokat a szegény embereket, akik kis összekuporgatott pénzecskéjükkel keresnek maguknak óvadékos alkalmztatást, mivel a »munkaadók« legtöbbje — tisztelet a kivételnek — csak az óvadékra pályáznak és kiforgatják a pénzükből ezeket a szegény embereket. Hogy mennyire nem volt alaptalan a »Debreczen« figyelmeztetése, mutatja az, hogy a rendőrség már tegnap őrizetbe is vett egy ilyen óvadéksikkasztót, aki elsikkasztotta két óvadékos alkalmazottjának a pénzét, amelyekből nem fog megtérülni semmi sem, mert a munkaadónak semmije sincs.

Palincsár Ernő volt boltiszolga, aki a Pacsirta ucca 54. sz. alatt pincelakásban lakik, még a nyáron elhatározta, hogy baromfikereskedést fog nyitni és nagyban fog kereskedni a szárnyasokkal. A vállalat gründolásához azonban Palincsárnak egy garasa sem volt és ezért ugy akart magán segiteni, hogy óvadékos alkalmazottakat keresett a helyi lapok apróhirdetései révén, akiknek az óvadékából akarta az üzletet forgótőkével ellátni.

Az apróhirdetések révén jelentkezett is Palincsárnál Elek Mihály nyugalmazott MÁV. üzemi altiszt, Erzsébet ucca 10. sz. alatti lakos és Veres Károly kereskedő, Hadházi ucca 27. sz. alatti lakos. A két embert Palincsár szállitmánykisérőnek és pénzbeszedőnek alkalmazta. Elek Mihály 400 pengőt, Veres Károly pedig 500 pengőt adott át Palincsárnak óvadék gyanánt.

Az igy összeszedett pénzzel Palincsár meg is inditotta az üzletet és hamarosan vásárolt egy teherautót is, természetesen hitelbe, tulajdonjog fenntartással. Mivel azonban a tőke hiányzott a vállalatból az üzlet nem sokáig prosperált, ugy hogy Elek is, meg Veres is felmondták az állásukat és visszakövetelték az óvadékot. Palincsár azonban nem tudta két alkalmazottjának az óvadékát visszafizetni, mivel a pénzt elköltötte. Elek Mihály és Veres Károly erre feljelentést tettek a rendőrségen Palincsár ellen, aki nem is tagadta, hogy átvette a pénzt és azt elköltötte. A rendőrség sikkasztás miatt eljárást inditott Palincsár ellen és tegnap előzetes letartóztatásba is helyezték a tőke nélkül gründoló vállalkozót, aki az alkalmazottai óvadékából akarta üzletét felvirágoztatni, aminek azonban a rendőrség idejekorán véget vetett. Palincsár Ernőt holnap kisérik át az ügyészségre, ahol tovább folyik ellene az eljárás.

Araim az egész országban vezetnek,

mert a Berger család tulajdonában levő nyolc üzlet részére nagy tömegben közösen vásárolunk és igy az árut az elérhető legolcsóbb árban szerezzük be.

O'csó áraimat a vámháboru dacára sem emelem.

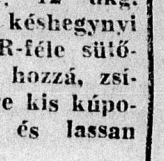
Tekintse meg dusan felszerelt üzletemet minden vételkötelezettség nélkül és meggyőződik cégem szolidságáról.
Karácsonyi és ujévi ajándékok nagy választékban.
Képkeretezés a legmodernebb kivitelben.

BERGER ZSIGMOND üveg- és porcellán áruháza
Debreczen, piac ucca 58. sz.

Süssünk Karácsonyra

Dr. OETKER-féle

Sütőpor és vanillincukorral.

Nehány kipróbált recept:

Karácsonyfaperec.

20 dkg. vajat, 40 dkg. cukorral habosra keverünk, azután 2 tojást 1 csomag dr. OETKER-féle vanillincukrot adunk hozzá. Egy csomag dr. OETKER-féle „DIBONA" vaniliacrémport 12 evőkanál hideg vízzel elkeverünk s ezt a vajhoz adjuk. Egy kis kávéskanál rumot és kevés vaniliaizt keverünk hozzá, majd 1 kg. lisztet, melybe egy csomag dr. OETKER-féle sütőport vegyitettünk. A gyúródeszkán a tésztát jól összegyúrjuk és pihentetjük. Pereceket formálunk, tojással bekenjük, kristálycukorral meghintjük és sütjük.

Vanilia-csók.

2 egész tojást 24 dkg. porcukorral és egy csomag dr. OETKER-féle vanillincukorral habosra keverünk, 12 dkg. lisztet, egy késhegynyi dr. OETKER-féle sütőport adunk hozzá, zsirozott tepsire kis kúpokat rakunk és lassan sütjük.

40 klinikai beteg gyermeknek még nem jut karácsonyi ajándék

A mai nehéz viszonyok között szinte megható a gyermekek ártatlan szivének az a sok kedves megnyilatkozása, amellyel válaszolnak **Popovits Gyuláné** urasszony felhivására, hogy a szegény és magukrahagyott klinikai gyermekek karácsonyára régi játékaikból adjanak. Legtöbben persze inkább a szülők, akik gyermekeikben igyekeznek felébreszteni az emberszeretet nemes érzését, — kikötik, — hogy nem szabad a nevüket nyilvánosságra hozni, mégis nem hallgathatjuk el, a római katholikus fiu elemi iskola V. és VI. osztályát, ahol a fiúk egymásközt gyüjtést indítottak és egypengő ötvenhárom fillért hoztak össze, ezenkivül csomó játékot és könyvet adtak. Nagyon kedvesek Tóth Jánoska és Tubica, Bahogh Béla és Ernő, Vadászi Zsuzska és Szász Tibike, (az István gőzmalomból), kik szeretettel vitték el ajándékaikat.

Bár nagy szeretet és bizalom nyilvánult meg **Popovitsné** urasszony szeretetakciója iránt, mégis mindig van negyven olyan gyermek, akiknek sajnos, nem jut semmi. Helyzetük még fájdalmasabb és szomorúbb, mert kis betegtársaik nem juttathatnak valamit, de nekik csak a nézés jut. Jöjjenek hát a jó kis szivek és ne engedjék, hogy a negyven kis beteg gyermek szenvedését még a vágyakozás is növelje a mások játékai után. Bármilyen — pénz adományt, — vagy ajándékot hálásan fogad **Popovitsné** urasszony, Magoss György-tér 16. sz. alatt.

Debrecen és Amerika

A folyó év augusztusában Debrecenben rendezett országos ref. ifjusági konferencia nagyszerü sikere messze tulszárnyalt az ország határain, el egészen az Amerikai Egyesület Államokig. A konferencia csodás szellemi és lelki határai nemcsak az ország minden részéből százával idesereglett fiatalságot kapták meg s végeztek szivükben egész életre kiható átalakító munkát, hanem feledhetetlen élmények részesévé tették a világhirű amerikai lelkészt, dr Poling Dánielt is. Hogy ez igy van, mutatja az a levél, melyben ritka melegséggel ir magyarországi útjáról és elsősorban Debrecenről, ahol feledhetetlen napokat töltött. A levél egy része igy hangzik: »*Soha nem fogom elfelejteni debreceni benyomásaimat, egész életemre mélységes hatást gyakorolt ottani látogatásom és magyarországi tartózkodásom.* Naponként imádkozom önökért és *várom, hogy ujra visszatérhessek.* Isten áldja és vezesse önöket s vezessen mindnyájunkat, hogy az előttünk levő utat tisztán láthassuk. Minden jót kíván és szeretetteljes üdvözletet küld mindenkinek: *Poling Dániel.*«

Különben dr Poling D. a ref. keresztyén világszövetség lapjában is a legmelegebben, szinte elragadtatással ir Magyarországról és Debrecenről. Pedig ez a világszövetségi lap 250.000 példányban jelenik meg New-Yorkban, tehát igen nagy elterjedtségnek örvend. Poling maga az Egyesült Államokban élő összes reformátusoknak a zsinati elnöke, tehát még Amerikában is igen sulyos és nagy tekintélyü állást tölt be. *Hoowernek,* az Amerikai Egyesült Államok elnökének személyes barátja és ő Amerika legkedveltebb rádió igehirdetője, kit millió és millió ember hallgat. Büszkék lehetünk rá, hogy ez a világhirű ember a debreceni ref. Nagytemplomban hirdette az igét s olyan elszakithatatlan szálak füzik most már Debrecenhez, hogy alig várja ide való ujra visszatérését.

Micsoda kincs egyházi és nemzeti szempontból egy ilyen barát, kit sajtóján és a rádión keresztül az egész Amerika ismer! És ami fontos, nem a szives vendéglátás, evés-ivás, nagyszerü kollációk kapták meg, mint általában az idejövő idegeneket, mert ilyenben nem is volt része, hanem a magyar szivekből és szemekből feléje sugárzó szeretet, mely felülemelkedik minden társadalmi korláton. Örülünk, hogy nemcsak *lovagias és vendégszerető* népnek tartanak bennünket, hanem mélyérzésü, vallásos és müvelt népnek, mert bizony a finom érzékü amerikaiak előtt csak az utóbbi tulajdonságok a döntők. Mi debreceniek különösen örülhetünk az amerikai dicséretek, mert kiviláglik ebből, hogy Debrecenben nem zárkózott természetü, érdes modoru emberek laknak (azt tartják ugyanis sokan, még a beköltözött magyarok is), hanem vannak bőségesen lelki emberek is, kik még a nagy hatalmas Amerikának érdeklődését is lekötik. És most egy kérdés! Hogyan jött Debrecenbe Poling? A magyar evangéliumi folyóiratokból értesült arról a bensőséges, mély és szilárd hitéletről, mely a magyar ref. keresztyén szövetség keretei között évek óta Debrecenben is folyik s amely munkának itt életrekeltője és fővezetője *Nagy István* belmissziói lelkész, ki lehetsége, bámulatos munkaereje és munkaszeretete folytán nemcsak Magyarországon elismert kiválóság, hanem munkájának hire Amerikába is átröppent már, hirdetve ott a magyar kiválóságot. Az bizonyos, hogy a Nagy István munkája és hivása nélkül Poling nem jött volna Debrecenbe s nem ismerhette volna meg az igazi, a nagyszerü magyar lelkiséget. (XX.)

—oooOooo—

Péntek, szombat, vasárnap

reggel 8-tól este 7-ig *reggel 8-tól este 7-ig* *reggel 8-tól délután 4-ig*

3

olcsó nap

Króh utóda Hegedüsnél

Dégenfeld-tér 10.

Ajánlom intézetek, felruházó társaságok részére is ezen olcsóságokat.

NŐI TÉLIKABÁT van még sok most 29.50-től árusitom.	GYERMEK TÉLIKABÁT kevés van 17.90-től árusitom.	CREPE DE CHINE SOK SZINBEN mtr 3.50, 4.50, 5,50 fill.
Téli zokni 49, 59 fill.	Gummi esőköpeny 7.90 fill.	Férfi téli mellény 4.50, 5.50 fill.
Téli kötött kesztyü 69 fill.	Bélelt bőrkeztyü férfi vagy női 6.50, 7.50 fill.	Női téli nadrág, fekete bolyhos béléssel 2.90 fill.
Férfi trikó keztyü csak világos drap szint 79 fill.	Férfi patent téli nadrág vagy ing 7.50, 8.50 fill.	Selymes női nadrág, bolyhos béléssel 3.50, 4.90 fill.
Gyermek téli mellény, vagy pulover 1.90, 2.90 fill. és feljebb	Gyermek patent harisnya csak 1, 2, 3, 4 számokban fehér és fekete 25 fill.	Női téli mellény, selyemmel átszött 3.50, galléros 4.50 fill.

Crepe szaten és Georget fekete és divatos szinek 4.50, 5.50, 6.50 fill.	***Flanel divatos minták mtr. 1.28, 1.58 fill.***

DIVATOS SZÖVET-BARCHET mtr 1.98, 2.38 fill.	DIVATOS BÁRSONYOK MINTÁS mtr 2.50, 2.70 fill.	DIVATOS SIMA CORD BÁRSONYOK mtr 2.40, 2.60 fill.
Férfi gyapju mellény 8.50, 9.50 fill.	Crepe de chine zsebkendő 1.90, 2.90 fill.	Vatelin 140 széles mtr. 2.50 fill.
Női gyapju kabát 7.90, 9.50 fill.	Rózsás paplan 12.50 fill.	Szőnyeg, Ia áru mtr 1.98 fill.
Női divat oroszka 8.50, 9.90, 11.90 fill.	Dupla cloth paplan 16.50 fill.	Olasz bordás sportharisnya 2. 58fill.
Férfi gallér, divatos fazon 75 fill.	Nagy rózsás brocat cloth paplan 23.50 fill.	Férfi ingek, divatos elejü 4.98, 5.78 fill.
Csokor nyakkendő 38, 48 fill.	Duses paplan 44.50 fill.	140 széles ruha szövet mtr 2.90 fill.-től
Divatos nyakkendő 88, 1.58 fill.	Gyermek téli keztyü 1.28, 1.58 fill.	Férfi szövet mtr 8.50 fill.-től
Egész finom nyakkendő 1.98, 2.98 fill.	Női vagy férfi téli keztyü 1.38, 1.98 fill.	Gyapju gyermek sapka 75, 1.38 fill.
Crepe de chine sálkendő férfi vagy női 6.90, 7.90 fill.	Gyapju női harisnya 1.90, 2.30 fill.	Férfi flór harisnya 1.98, 2.27 fill.
Férfi div. zokni 75 fill.	Selyemmel átszött div. zokni 88, 1.28 fill.	Férfi mintás harisnya 88, 1.78 fill.
Ágygarnitura, 3 drb 27.50 fill.	Sezlón takaró 19.50-től.	Jó shiffon mtr 59 fill.

Jó kanavász mtr. 88 f. **Kelengye gyolcs mtr. 96, 1.18.**

A debreceni eszperantisták költöldi összeköttetéseinek néhány rövid adat megvilágításában

Hogy milyen értékes szolgálatot tehet az eszperantó nyelv a nemzeti propaganda, az idegenforgalom, a kereskedelmi összeköttetések, a földrajzi, néprajzi ismeretek gyarapítása, a nemzetek és népek irodalmi értékeinek kicserélése, a bélyeggyűjtés, tanügy s annyi más fontos ügy és dolog szolgálatában és szempontjából, azt csak azok tudják, akik a magyar eszperantisták szakadatlan és önzetlen munkálkodását közvetlen közelről szemlélik.

A magyar eszperantisták külföldi levelezésének kongresszusának főcelja — ami ma minden hazafiasan érző magyart munkára fűt — a trianoni börtön falainak szétdöngetése. Ennek a szolgálatában áll a debreceni eszperantisták szellemi arzenálja és minden nélkülözhető (sőt sokszor magától megvont) anyagi ereje, szegényes pengője.

A debreceni eszperantistáknak a világ minden zugában elérő összeköttetéseiről néhány adatot mutatok be, — hozáfűzve, hogy *az idézett országok és helyeken felül is bármikor módunkban áll bármely más ország és város eszperentistái révén összeköttetésbe kerülni idegen országok, idegen városok népével.* A közölt adatokat csak tíz debreceni eszperantistától gyűjtöttem össze. A város egész eszperantista táborának összeköttetései is körülbelül ilyen arányt mutatnak az egyes országokra vonatkoztatva. Csak annyi a különbség, hogy ezeket az adatokat, számokat *párszor megtizedelve kell elgondolnunk.*

Állandó és rendszeres összeköttetést tartunk fenn *Európa* következő országaival:

Ausztria: 3 város, Németország: 10 város, Svájc: 3 város, Olaszország: 5 város, Spanyolország: 4 város, Franciaország: 4 város, Anglia: 4 város, Irország: 1 város. Spócia: 1 város, Belgium 2 város, Hollandia: 5 város, Dánia: 3 város, Norvégia: 2 város, Svédország: 6 város, Finnország: 1 város, Észtország: 2 város, Lettország: 1 város, Litvánia: 2 város, Lengyelország: 3 város, Bulgária: 4 város, Görögország: 1 város.

Érdekes megemlítenem, hogy „kedves' szomszédainkkal egyáltalán nem állunk összeköttetésben. Egy-két hamarosan abbamaradt próbálkozától eltekintve, óvatosan kerülnek bennünket a csehek is, az oláhok is, de még a szerbek is. Oroszországból egyetlen levelezőnk van, akinek sem nevét, sem állását nem fedjük fel — bár többízben felhasználtuk közleményeit a magyar sajtó számára is — a szovjettel szemben tanusított mindenféle tekintetbeni antipátiája miatt, mely így könnyen végzetessé válhatna számára. Az európai listában szerepel Izland is, ahol szintén élénk eszperantista élet van kifejlődőben.

Most nézzük a tengerentúli országokat, a többi négy kontinense és szigeteiken.

Itt Japán vezet. Sehova annyi magyarországi levél nem vándorol tőlünk, mint a felkelő nap országába, amelynek fiai megható szeretettel ragaszkodnak a rokonnak, testvérnek tartott magyarsághoz. Utána Kína következik Ázsiában 4 várossal, azután Madzsuria 1 várossal, Szibéria 2, keletindia (Szumátra, Jáva, Borneo 1—1, összesen) 3 várossal, Ausztrália 4 várossal, Tasmánia 1, Ujzéland 1, Havai szintén 1 várossal (Honolulu).

Afrikában már nem olyan kiterjedt levelezőterületünk. Itt Algir, Kongó, Tanganyika és a Fokföld szrepel 1—1 várossal. Madeira szigetéről is van levelezőnk.

Dél-Amerikában Brazilia, Uruguay, Argentinia és Chile területén vannak állandó levelez-ink, míg Bolivia, Peru és Venezulea eszperantistái csak alkalmilag cserélnek velünk levelet.

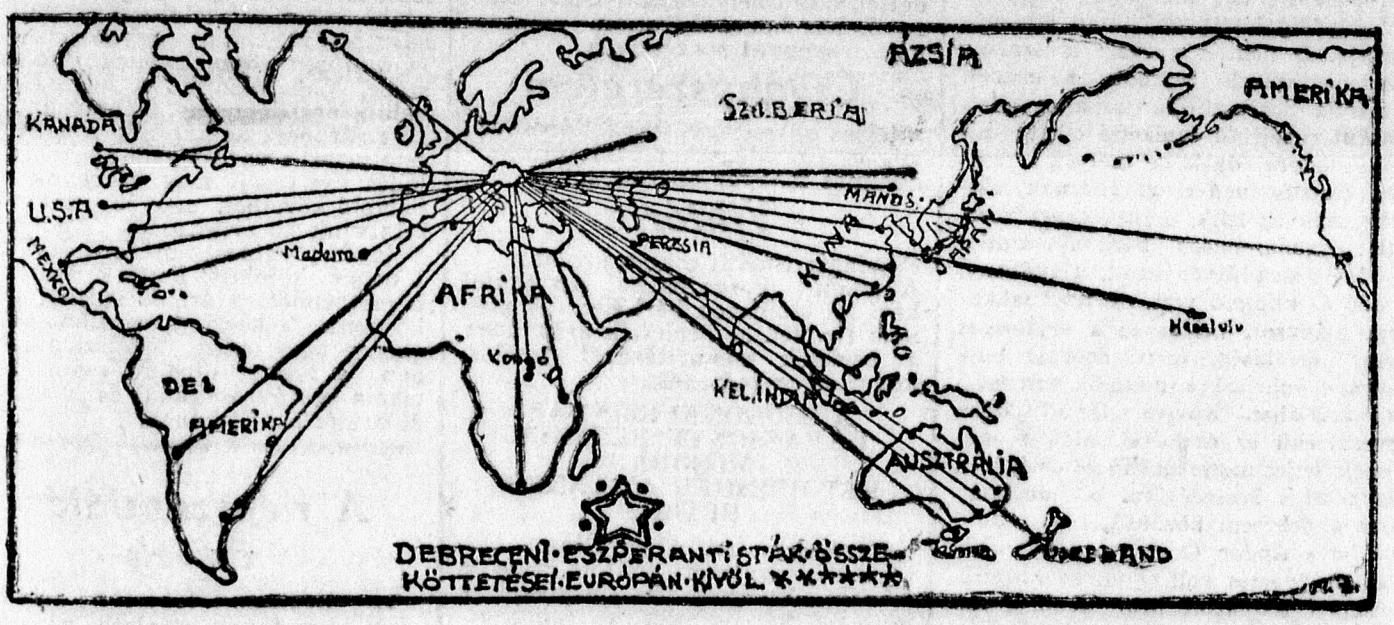
Közép-Amerikában Habanna, Mexikóban Tampico eszpjerantistáival levelezgetünk. Egyesült Államok 5 városában, sőt Kanadában is vannak levlező barátaink,

Természetesen gyakran ugyanabban a városban 4—5 debreceni eszperantistának is van egyszerre 4—5 levelzője.

Legminimálisabb számítással is (ha csak havonta és csak 1—1 levél cserélődik is) másfélszáz levelet jelent ez havonta csak ennél a 10 eszperantistánál, akik szorgalmas levelezők mindannyian. Tessék ennek a számnak a tízszeresét venni s akkor előttünk áll az a nagy és értékes munka, amit városunk hazafias eszperantistái teljesítenek hazánk és nemzetünk érdekében, de nem utolsó sorban városunk jóhírének szolgálatában is.

Aki most arra is gondol, hogy a debreceni eszperantisták csoportja csak kicsiny osztaga a magyarországi eszperantisták lelkes hadseregének, az az elmondottak után, úgy gondolom, könnyen levonhatja a konzekvenciákat, az eszperantisták munkájának helyes értékelését, megbecsülését és ezen ideálisan szép és praktikusan is értékes mozgalom támogatását illetőleg is.

Mátyás József.

A hadirokkant iparosokat előnyben részesitik a közszállitásoknál

Szcitovszky Béla belügyminiszter a napokban körrendeletet intézett a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz, amelyben ismételten felhivja figyelmüket arra, hogy a hadirokkant iparosokat és vállalkozókat, akik a világháboruban hazájukért testi épségük feláldozásával sulyos áldozatot hoztak és hadirokkantságukat hitelesen igazolják, az ipari megrendelések és ipari munkálatok oda-itélésénél hasonló feltételek esetén elsősorban kell figyelembe venni. Abban az esetben, ha a hadirokkant iparigazolvánnyal biró kisiparos, akkor neki a közszállitási szabályrendeletben megállipitott hat százalékos előny jár.

Két és félmillió hitel a vidéki kiskereskedelemnek

Illetékes körök részéről ismételten ígéretek hangzottak el, hogy a kiskereskedelmi hitelakció mostani alapját tevő egészen jelentéktelen összeget rövidesenen növelni fogják. — A Pénzintézeti Központ most arra törekszik, hogy legalább két és félmillió pengő legyen folyósítható a vidéki kiskereskedelem legégetőbb igényei részére, mig az eddigi kihelyezési módok alig adtak lehetőséget 800.000—1 millió pengő folyósitására.

A kölcsönt folyósító vidéki pénzintézetek kijelölése már megindult és remélhető, hogy újesztendő elején, legalább ebben a szük keretben megkezdődik vidéken a kiskereskedelmi hitelakció lebonyolitása.

A kiskereskedelem súlyos helyzetére való tekintettel a feltételek bizonyos mértékig enyhültek. Igy a kiskereskedelmi kölcsönök visszafizetése az eddigi másféléves időtartam helyett három évre lesz prolongálható s fedezetként kisebb kézizálogok is elegendők lesznek. Tehát az intézetek nem fognak ragaszkodni az ingatlanfedezethez, avagy a két jó kezes kívánalmához.

A Pénzintézeti Központ elhatározta azt is, hogy vagy a pénzviszonyok javulásával, vagy pedig az esetleg lebonyolitásra kerülő tőkeemelés után legalább tízmillió pengő fog a kiskereskedelmi hitelek céljára juttatni.

A KÉPVISELŐHÁZ KARÁCSONYI SZÜNETE.

Budapest, dec. 19. A képviselőház karácsonyi szünete pénteken kezdődik és január 1-ig tart. A Ház csak formális ülésre jön össze és átveszi a felsőház üzenetét a takarékossági javaslat letárgyalásáról. A takarékossági javaslat január 1-én lép életbe.

Választékban, árban
Kontsek Divatáruháza vezet.

Rendkivüli karácsonyi árak
Biró Árpád
rőfös, divat és rövidáru üzletében, Szentanna-utca 5. szám.

Kiváló és megbizható minőségü áruimat, u. m. vásznakat, selymeket, szöveteket, kötött, szövött és rövid-árukat, asztalnemüeket a legjutányosabb árban ajánlom a mélyen tisztelt vásárló közönség figyelmébe.

jóminőségü crepdesin — 5.90-től
szövetek — — — — — — 2.50-től
gyapju kelmék — — — — 2.—
kiváló minőségü barhetek 1.30-tól
selyembrocát barchetek 2.—
fésüsflanelek — — — 66 fill.-től
vásznak — — — — — 90 fill.-től
lepedővásznak — — — — 2.30-tól
és sok más itt fel nem sorolható cikkek.

Kérek próbavásárlást csinálni.

Harisnyák, nyakkendők nagy választékban.
Szolid kiszolgálás! — G. F. B. selyem-harisnya 2.10 P.
Paplan és fehérnemü vállalat.

FILM

A KIRÁLYOK KIRÁLYA
a világ leghatalmasabb alkotásának sajtóbemutatója.

Cecil B. de Mille, két év verejtékes és átszellemült munkájával hozta létre a művet. Ez a film nem az amerikai dollármilliókból került ki, hanem az emberiség millióinak lelke, fohásza és szenvedése öltött benne testet. Tz a mű lesimítja homlokodról a barázdát, feloldja szíved keserűségét és újult erőt ál elcsüggedt lelkednek. A modern technika minden ereje összefogott, hogy minél hatalmasabb, minél megrázóbb képekben hozza elénk a történelmi multat. A szereplők a világ legkiválóbb mesterei a filmjátszásnak. Az amerikai művészek mellett a magyar Várkonyi Mihály, a német Rudolf és Joseph Schildkraut, a francia Jacqueline Logan, az angol H. B. Warner kaptak méltó szerepet. Ötvenhat magánszereplő és ötezer főnyi statisztéria adták tudásuk javát, akiket rendezők egész serege, történelemtudósok, dramaturgok és műszaki vezetők tábora irányított.

Ezt a felejthetetlen mesterművet elevenitik fel péntektől a Vigszinház moziban és szombaton délután négyórai kezdettel az ifjúság részére külön előadás keretében lesz bemutatva a halhatatlan film-koloszus.

Heti műsor:

December 20, szombat:
Légy jó mindhalálig.
December 21. vasárnap délután:
Cigányszerelem. Olcsó helyárak!
December 21. vasárnap este:
Viktória.
December 22. hétfő:
Egy lány, aki mer. Premier. — Bérlet A), 14.
December 23. kedd:
Egy lány, aki mer. Bérlet B), 14.
December 24 szerda d. u. félnégy:
Ludas Matyi kalandjai. Gyermekelőadás. Olcsó helyárak.
December 24. szerda este:
Nincs előadás.
December 25. csütörtök d. u. 3 óra:
Alvinczy huszárok. Operett. Olcsó helyárak.
December 25, csütörtök este 6 óra:
Fruska. Vigjáték. Olcsó helyárakkal.
December 24, csütörtök este 9 óra:
Lehullott a rezgő nyárfa.... Operett premier.
December 26. péntek délután 3 óra:
Huszárfogás. Operett. Olcsó helyárakkal.
Decemiber 26, Péntek este 6 órakor:
Töltőtoll. Vigjáték. Olcsó helyárakkal.
December 26, péntek este 9 órakor:
Lehullott a rezgő nyárfa.... — Operett.
December 27, szombat este 8 órakor:
Egy lány, aki mer. Bérlet C), 14.
December 28, vasárnap d. u. fél 4:
Első tavasz. Olcsó helyárakkal.
December 28, vasárnap este 8 óra:
Lehullott a rezgő nyárfa.... Bérletszünet.
December 29, hétfő este 8 órakor:
Lehullott a rezgő nyárfa... Bérlet A), 15.

TOSCA

Puccini operája a Csokonai Színházban, fővárosi vendégművészekkel. —

Egyik szellemes zeneesztétikusunk azt írja „Toscáról", hogy „ugy a cselekmény, mint a muzsika tekintetében: eszményi mozidráma". Ez a megállapítás semmit nem von le Puccini jelentőségéből és zenéjének értékéből, legfeljebb csak azt magyarázza, hogy 30 év után is miért olyan népszerű, olyan ellenállhatatlan opera a „Tosca". Mert tagadhatatlan, hogy Giacomo Puccini tizenkét dalműve közül ez a legszínesebb, leghatásosabb opera, amelyben tökéletesen érvényesül a zseniális komponista páratlan tehetsége és invenciója. Megelevenítő és festő ereje csodálatos szuggeszcióval hat s a szinkópált akkordsorok alkalmazásával, az ellentétek érzékeltetésével állandó drámai feszültséget tud kelteni.

A „Tosca" szövegkönyvét Sardou drámájából irta át L. Illica és G. Giacosa. Ezt a történelmi alappal bíró rémmesét Puccini át- és átszövi zeneművészetének millió szépségével. Hol komor pesszimizmus búg a zenekarban, hol pedig bensőséges, finom lirai melódiák csendülnek fel, — az ábrándos kavatinákat szimbolikus motivumok váltják fel, majd mámoros szerelmi himnusz, vidám scherzó, kellemmel teljes gavott, ünnepélyes kántáte és szebbnél szebb ária követi egymást, melyek között minduntalan felcsendül a szimbólikus Scarpia-motivum.

Csodálatosan szép, varázslatos alkotása Puccininek a „Tosca", melyet sohasem lehet elégszer hallani, sőt minél többször halljuk, annál inkább gyönyörködünk benne. Itt a Puccini-zene sokszínű liraisága, érzelmes melódikussága és sodró drámaisága olyan tökéletes művészetté testvériesül, amely mindenkor, mindenütt feledhetetlen élményt szerez az embernek.

Ezért tekintjük ünnepi estének a csütörtökit, amikor négy évi pihentetés után a Csokonai-szinházban ismét felcsendültek Puccini örökszépségü melódiái. Az adott körülmények között a „Tosca" csütörtöki reprizénél jobbat vagy nívósabbat el sem képzelhetünk vidéken. *Unger* István rendezése gondos volt és körültekintő s ami elődjeinek nem sikerült, ő el tudta tüntetni az előadásból a darabosságot, a stilustalanságot. Igaz, hogy a rendező munkáját nagyban elősegítették a főszereplők: *Timár* Ila és a két vendégszereplő fővárosi művész: *Kovács* Dezső és *Kőves* Andor. Ők nemcsak az énekben, hanem a játékban is elsőrangut produkáltak.

Timár Ilától négy évvel ezelőtt hallottuk Toscát. Már akkor feltünt iskolázott, tiszta szopránjával és bámulatos muzikalitásával. Azóta ő is nagyon sokat fejlődött s amit csütörtökön este adott a címszerepben — játékban és énekben egyaránt —, az minden elismerést megérdemel. Világos, kristályos szopránja szárnyalóan csengett, tele volt bensőséges érzéssel, megejtő finomsággal, maradéktalanul érzékeltette a lélek belső remegését, izgatott lüktetését s a mardosó féltékenységet. Játéka is magával ragadott színességével és szenvedélyes drámaiságával. A közönség viharosan ünnepelte Timár Ilát, aki most aratta eddigi pályája egyik legértékesebb sikerét.

Kovács Dezső Scarpiája talán az összes eddig látott alakításait elhomályosítja. Ő nem a durva, erőszakos, mindent legázoló zsarnok kéjencnek ábrázolta Scarpiát, hanem ahogyan a Puccini zenéjéből érzékelni lehet: csiszolt modoru, de lelke mélyéig romlott, cinikus luciferi gavallérnak, akinek „csak az ízlik, amit erőszak szerzett". Orgonazengésü baritonja ezuttal is tökéletesen érvényesült. Hajlékony, tömör és kifejező volt, de ugyanakkor nem hiányzott belőle az a sajátságos „lirai" érzékiség, mely Scarpia buja vágyára jellemző a második felvonásbeli áriájában. Kovács Dezső játéka egyenértékü az énekével. Alakító művészete teljes nagyságában és értékében ragyogott s Scarpiájával is meghódította a debrecni közönséget.

Kővess Andor Cavadarossija kellemes meglepetés volt. Pompás zengésü, kitünően iskolázott lirai tenorja színes, érzéssel teljes. Minden áriáját gyönyörüen énekelte el s gyakran ragadta nyiltszini tapsra a publikumot. Benne egy kiváló tenoristát ismertünk meg, akinek fiatalsága ellenére is a legelsők között a helye. A levéláriában különösen szépen, magával ragadóan zengett a hangja. Játéka szintén kifogástalan. Alakítása férfias, elhihető és minden tekintetben stilusos volt. Első debreceni felléptével nagy és őszinte sikert aratott.

Kormos Ferenc sekrestyése kitünő színészi munka volt és kellemes meglepetés keltett. Alakításban is, énekben is kifogástalan. *Antók* Ferenc szépen énekel s alakításával teljes illuziót tudott kelteni. *Szerémy* János őszinte dicséretet érdemel tulzástól mentes játékával és basszusával, melynek még mindig van kifejező ereje.

A kart rendkívül nehéz feladat elé állította a Puccini-opera, de semmi hiba nem történt. A kórus jól megállta helyét és hozzájárult a nagy sikerhez.

Szathmáry Endre karnagy azzal a lelkesedéssel és áhitattal dirigálta a zenekart, mely mindenkor kijár Puccininek. Ez a kivételes tehetségü, nagy zenei tudással rendelkező karnagy tökéletesen bele tudja magát élni a zseniális olasz komponista lelkivilágába s így karnagyi munkája most művészetté nemesült. Ilyen dirigens mellett érthető, ha a zenekar hivatása magaslatán állott. Egyetlen hiba volt, a néhol tulerős zenekiséret.

A közönség zsufolásig megtöltötte a szinházat és szokatlanul meleg ünneplésben részesítette a szereplőket és Szathmáry karnagyot.

Benyovszky Pál.

———oooOooo———

Figyelem! A szinház igazgatósága tisztelettel hivja fel a bérlők figyelmét arra, hogy a karácsonyi ünnepek miatt december 23-án kivételesen a B) bérleti előadás (Egy lány, aki mer) szerda helyett és szombaton, december 27-én este a C) bérleti előadás péntek helyett lesz megtartva, szintén: Egy lány, aki mer.

A szinház karácsony két napján, naponta három előadást tart és pedig ugy csütörtökön, mint pénteken délután, 3, 6 és este 9 órai kezdettel. A 3 és 6 órai előadások olcsó helyárakkal lesznek megtartva. Jegyek az összes előadásokra már válthatók a pénztárnál.

Ma pénteken este C) bérletben kerül szinre a szinház sikeres operettujdonsága, a

Huszártogás

a premier ragyogó szereposztásában.

Szombaton közkivánatra ismétli meg a szinház Móricz Zsigmond költői müvét, a

Légy jó mindhalálig

cimü, debreceni vonatkozásu diák drámát. Nyilas Misi szerepét ezuttal is annak kiváló kreálója: Sugár M. alakitja és szereplő-társai ugyancsak azok lesznek, kik a premier óta diadalra vitték ezt a páratlanul népszerü költői darabot.

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel, olcsó helyárakkal kerül szinre Lehár hervadhatatlan, szép zenéjü, regényes operettje, a

Cigányszerelem

a teljes operettegyüttes fellépésével, mig este a világsiker utját járó, dijadalmas magyar operett, a

Viktória

előadását ismétli meg a szinház.

A szinház igazgatósága tisztelettel kéri fel mindazon bérlőket, kik még nem fizették be bérleteik árát, hogy a bérletek megujitásáról gondoskodni sziveskedjenek.

A CSOKONAI SZINHÁZ KARÁCSONYI HETÉNEK MÜSORA. KÉT PREMIER AZ ÜNNEPI HÉTEN.

Karácsony hetére páratlanul változatos programot állitott össze a szinház igazgatósága. Szerepel a müsoron két premier a felnőttek nek, egy premier a gyermekeknek, azonkivül a szinház idei prózai és operett-müsorának minden kiemelkedő sikerü darabja, hogy az ünnep szinházba járó közönsége válogathasson tetszése szerint a megtekintendő szindarabok között. Hétfőn este A) bérletben, kedden B) bérletben kerül bemutatóra Faragó Sándor és László Aladár hallatlanul mulatságos vigjátéka, az

EGY LÁNY, AKI MER.

Egy lányról van szó ebben a darabban, aki érvényesülése érdekében egy pokoli botránynba keveredik. — Pofonvág egy minisztert és az ebből kifejlődő mulatságos fordulatokon keresztül, a nézők harsogó kacagása közepette eléri célját. Érvényesül. — Sőt, amint az egy szabályos vigjátékban szokás, elvételi magát a kegyelmes urral.

Szerdán, karácsony előtti napon csak délután van előadás és pedig a kis gyermekek részére, délután fél a kis gyermekek részére délután félárakkal kerül szinre:

LUDAS MATYI KALANDJAI

cimmel egy látványos, énekes, táncos tündérrege. Jegyek olcsó helyárakon már kaphatók a szinházi pénztárnál.

Ismételten figyelmébe ajánlja a bérlőknek az igazgatóság, hogy a bérleti napok az ünnepek miatt a következő héten változást szenvednek. A jövő heti B) bérleti napszerda helyett kedden lesz, mig a C) bérlet péntekről szombatra tolódik el.

KARÁCSONY két napján öt ponta 3 előadást tart a szinház, pedig délután 3, este 6 és este 9 órai kezdettel. A 3 és 6 órai előadások olcsó helyárakkal tartatnak meg.

Karácsony első napján operett premier:

LEHULLOTT A REZGŐ NYÁRFA

Szinre kerül mindkét karácsony napján.

Kész csokornyakkendő 40 fillér Kontsek Divatáruházában.

A mesterutcai egyházrész művészestélye

A Református Otthon alapja javára magas szinvonalu müvészestélyt rendez a Mester utcai egyházrész folyó hó 20-án, szombaton délután, pontosan fél 6 órai kezdettel, a Kollégium disztermében. A müvészek és müvésznők között látjuk városunk legtehetségesebb gárdájának legjobbjait, mint dr. Darkó Jenőné, Simonffy Irén, Buza Gábor, Eizler Mihály-trió, külön müvészi élményt jelentő szereplését. — Halassy Mariska drámai müvésznőt és uzapanyiti Kardoss Ila operaénekesnő szavalatát, illetőleg énekszámát, Szabó Emil zeneiskolai tanár kisérete mellett; a városi dalegylet fényes müvészi számát, Forray István karnagy zeneiskolai tanár vezénylésével és Szabó Emil zongoramüvész, zenetanár kiséretével. A fényesnek igérkező estély további számait Baja Mihály költő-papunk legujabb verseinek felolvasása, dr. Juhász Nagy Sándor, egyházunk kiváló főjegyzőjének megnyitó beszéde, Madar Zoltán s. lelkész szavalata és Diószeghy Mihály dr. lelkész záróbeszéde képezik. A müvészestély iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg városunk müpártoló köreiben, melyre ezuton is felhivjuk az érdeklődők figyelmét. Belépődij nincs; müsormegváltás 1 pengő, kötelező. Jegyek pénteken 19-én délelőtt 9 órától válthatók a központi lelkészi hivatalban Széchényi utca 4. sz. lelkészi hivatalban, a Mester utca 20. szám alatti iskola igazgatóságánál és 20-án, fél 5 órától a helyszinen.

A népszámlálási ügyek

A népszámlálóbiztos jelöltek, akik nyomtatott részletes utasitást kaptak, de beosztásuk még ezideig nem történt meg illetve számlálókerületeket még nem jelöltek ki, 20-án, szombaton délelőtt 10 órakor a nyomtatott utasitást hozzák magukkal és a már beosztott számlálóbiztosokkal **együtt** jelenjenek meg a városháza közgyülési termében. *Azok pedig, akik nyomtatott utasitást kaptak, de bármely közbejött akadály miatt a munkát nem vállalhatják, a kapott utasitást feltétlenül származtassák vissza 20-ig* a városháza történelmi levéltárába.

A népszámlálás vezetősége azonnali felvételre gép- és gyorsirót keres. Ugy férfiak, mint nők jelentkezhetnek, de csak perfekt munkaerők jelentkezzenek délelőtt 9—12 közt városháza, történelmi levéltár, földszint 5. sz. alatt.

Gyilkosság

A minap egy pompásan megirt riportot olvastam az igen előkelő urak egyik legkedveltebb mulatságáról, a napokban megtartott falkavadászatról. Hogy mennyire előkelő az ilyen mulatság, mutatja az, hogy még a svéd trónörökös fia se átallotta lejönni hozzánk és fehér csizmanadrágot, piros frakkot ölteni, ami ebben az exkluziv társaságban kötelező lenne talán még a pápai nunciusra is.

Nos hát a mesterségét kitünően értő ujságiró színesen, szinte drámai erővel irta le az izgalmas hajszát, amelyet négy menetben száguldtak végig a kiválasztott és kiváltságos huszak vagy harmincok, cifra urak és asszonyságok vegyest és a legalább is 80 kopóból álló falka, hogy terítékre hozzák az erdők fejedelmi vadját: a szarvast.

Az ilyen előkelő kedvtelésekben járatlan olvasóközönség előtt talán nem fölösleges megemliteni, hogy a vadászat eme formájánál puskának, fegyvernek hire-nyoma sincs. Halálra kifárasztani, végkimerülésig üldözni a nemes vadat, amig végül is összeroskad az erdők vadonában, hogy megadja magát sorsának: ez itt a feladat.

Egy szarvastehén nyomát szimatolta meg az előző napokon már erre a napra előkészitett és kiéheztetett kopósereg. És megindult a hajrá! Árkon, bokron, ingoványon, szántáson, patak medrén át utána! Eszeveszett iramban indult a vad nyomán a pórázától megszabadított kopófalka és utánuk a falkavadász-társaság hölgyei és urai tüzes félvér és telivéreken. Igen ám, de az erdők királyi vadját a megindulásnál el nem érheti a világ semmiféle kopója és semmiféle lovasa. Repül, száguld a szélvész gyorsaságával, óh azoknak a vékony lábaknak inai edzettebbek a legjobb acélrugónál. Előtte is volt a nemes vadnak, amely az ember ösztönénél finomabban megérezte, hogy itt csakugyan lenni vagy nem lenni a kérdés.

Egyszerre csak nyomot vesztett a falka és után, bávan nézett a falkamesterre: merre menjünk most? A delnők és piros frakkos urak is megpihentek egy kicsinyég. Nemsokáig. Mert az egyik kopó — aranyérmes lesz! — hangos csahalással, vérben forgó szemekkel megtalálta az elveszett nyomot. Rival a kürtszó! Ujra megindul a bősz hajrá! A kopók nyelve messzire kilóg a szájüregből, a lovak testét kiveri a fehér tajték, hej! de gyönyörü mindez. És elől, messze, még nem is látható, ott fut halálos szorongattatások között a szegény szarvasanya, mert jól tudja, a falka csahalás és a mester kürtjének unszolása mit jelent. Ki tanitotta rá? Senki. Megérzi. Vannak bizonyos dolgok ég és föld határi között, mit még egy ilyen előkelő társaság bölcselme se képes felérni...

A nyom ujból elvész, de ujból rátalál a kopótársadalom egyik legkiválóbbja. És ez megismétlődik négyszer. A nemes vad már kezd fáradni. Talán borjat is hord méhében. És akkor feltünik előtte a kecskeméti erdő. Ez, a huszonöt kilométeres gyilkos hajsza után, a megmenekülés egyetlen lehetősége. Mint a nyil suhan a — sajnos — nagyon ritka erdő cserjéi és bokrai közé. A kopók már közelébe értek. Vad csahalás, azután csönd. A falkamester kürtje hallatlan tuj. Végzett a nyolcvan eb a halálra hajszolt nemes vaddal. Vége. Ott nyaldossák a vérét a kiéhezett vérszomjas kopók, ha ösztönük után indulnának, azonmód felfalnák. Dehát ők jobban vannak nevelve. A társaság nagy része be se megy az erdőbe. Minek? A nagyuri mulatságnak vége... a fejedelmi vad már terítékre került... A gyilkosságnak már vége...

Ugyanaznap olvastam egy rémes esetet. Valami eszeveszett vadállat gyilkolt meg egy szegény védtelen nőt, hogy kis megtakarított pénzét elrabolhassa. A gyilkos két-három fejszecsapással végzett áldozatával. Nem szenvedett szegény sokat. És — szégyen, nem szégyen —, de ez a fönt leirt falkavadászat sokkal jobban megrendített, sokkal jobban sziven vert, mint ennek az emberi szörnyetegnek a gaztette. Pedig szörnyü elvetemültség egy pár pengőért kioltani egy emberi életet és csak uri passzió, előkelő kedvtelés egy másik élet, az igaz, hogy nem emberi — agyonhajszolása, a halálkin minden félelmének művészi tökélyre emelése. Milyen előkelő ez, mennyire csak a kiváltságosok számára fenntartott mulatság...

És mégis... mégis..., ennek a kecskeméterdei gyilkosságnak emléke sokkal tovább fog kisérteni, mint amazé, hiszen arról gondoskodnak a kevésbé exkluzivek, hogy egy ujabbi eset elmossa a régi nyomát.

Elfogott a rendőrség három kisleányt, akik könyöradománygyüjtés ürügye alatt foszlogatták a lakásokat

Megirta a »Debreczen«, hogy a napokban előállitottak a rendőrségre két fiatalkoru, 12 és 13 éves kisleányt, akik értékes ékszereket loptak el Timár uccai timármestertől. A két kisleány ellen megindult az eljárás, azonban fiatalkorukra való tekintettel szabadonbocsátották őket. A rendőrségre azonban tovább is érkeztek a feljelentések a besurranó tolvajok miatt, akik folyton fosztogatták a lakásokat és két nap alatt hét feljelentés futott be a rendőrségre.

Alföldy Béla detektiv aztán tegnap elfogta a három kislányt, akik a sok lopást elkövették. A fiatalkoru tolvajbanda feje a legidősebb nővér, 17 éves, aki irányitota a hugait. Rendszerint ő, vagy a nagyobbik huga kisérte a legkisebbiket, aki egy hamis gyüjtőivvel járt házról-házra. Először szétnézet a lakásban és ha valamit el tudott lopni, azzal elillant és átadta a lopott holmit az uccán várakozó nővérének. Ha azonban a házbeliek bennt voltak, akkor elővette a gyüjtőivet és adományt kért.

Elloptak többek között a Széchenyi uton egy pirosköves aranygyürüt, amelyet zálogba tettek, de a zálogcédulát összetépték. A Verbőczy ucca páros oldalán az egyik házból, amelynek a számára nem emlékeznek, egy patkóalaku pénztárcát loptak el pénzzel együtt, de nem tudják, hogy kitől. Azonkivül hét feljelentés érkezett ellenük a rendőrségre. A lopott holmit értékesitették és a zsákmányt a legidősebb leány vette át, aki a pénzt elnyalámkodta, azonkivül tánciskolába járt és süteményeket vitt a táncosainak. Ezt a legidősebb lányt különben az apja kitiltotta a házból és csak reggel mert hazamenni, amikor az apja már munkába ment. Az éjszakát átcsavarogta.

A rendőrség a három züllött fiatalkoru leány ellen meginditotta az eljárást és átadják őket a fiatalkoruak birósságának.

— **A középiskolák karácsonyi szünete.** A kultúszminiszter a közvetlen rendelkezése alatt álló közép- és középfokú iskolák idei karácsonyi szünetét, a fütési költségek apasztására való tekintettel, december hó 21-től január hó 6-ig állapitotta meg.

— **Kertészeti előadást rendez a** Tiszántúli Faültetők Társasága és a debreceni Kertészeti Egylet tagjai részére a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, e hónap 23-án, délután három órakor, Debrecenben, a városháza tanácstermében, melyre úgy a tagokat, mint minden érdeklődőt, szivesen lát. Előadást tartanak Czapáry Bertalan kamarai kertészeti szaktanár és Győrök Leó Tivadar m. kir. kertészeti főfelügyelő.

— **Áthelyezés a rendőrségen.** — A belügyminiszter Horváth Béla Jenő rendőrségi tisztviselőt, saját kérelmére áthelyezte a budapesti rendőrfőkapitánysághoz. A rendkivül szimpatikus fiatal rendőrségi tisztviselő távozása kétségtelenül nagy vesztesége a debreceni rendőrség tisztviselő karának.

— **Az Ujságiró Egyesület ülése.** A Magyar Ujságirók Egyesületének debreceni osztálya, december hó 19. napján, pénteken délután félnégyórai kezdettel, az Ujságiró Club helviségében (Arany Bika, félemelet) ülést tart melyre a tárgysorozat fontosságára való tekintettel az összes hivatásos hirlapirók feltétlen és pontos megjelenését kéri az Elnökség.

Kontyalá való bor

(természetes édes)
ünnepi alkalmakon kedvelt nemes ital
Kihordásra 1 l. 96 filiér,

Németh Nándor
Angol Királynő szálló pincéjéből.

Nagyszabásu lesz a vasárnapi müsoros délután az Egységespártkörben

Már többször irtunk arról, hogy az Egységespártkör Vigalma Bizottsága minden vasárnap délután müsoros estéket rendez és ezek a délutánok már eddig is igen nagy látogatottságnak örvendtek, tekintve, hogy ugy a müsor, mint a tánczene igen szép nivón áll — Debrecen város kulturdélutánjai között. Fodor József a vigalmi-bizottság ügyvezető titkára fáradságot nem ismerve most vasárnapra azaz 21-ére az eddigieket is jóval felülmuló müsort állitott össze a vigalmi-bizottsággal és a müsor keretében karácsonyfa ünnepélyt rendeznek, mikor is az eddigi müsoros délutánok tisztabevételét természetbeni ajándékképpen a szegény gyermekek között szétosztják.

A vasárnapi karácsonyfa ünnepélyhez csatlakozik a pártkör 21. számu körzetének vigalmi bizottsága is, akik az ajándék osztásban szintén kiveszik oroszlánrészüket.

A vasárnapi müsoros délután, eltérőleg az eddigiektől, fél 5 órakor kezdődik a következő müsorszámokkal:

1. Hymnusz, énekli a közönség.
2. A Hiszekegyet elmondja a 3 éves Gyulai Csolika.
3. A szeretetről előadást tart Vágó Imre.
4. A szegény gyermekek megajándékozása.
5. Magyar dalok. Énekli és hegedün kiséri Stassik Mária.
6. Öcsike karácsonya. Irta és felolvassa Csaterás Ferenc.
7. Farkas Imrétől: A protekció. Előadja Villás Elza.

Konferál: Nagy Matild. — A müsor után a tánczenét Hajdu Bandi és zenekara szolgáltatja.

Mindenki bizalommal vásárol Kontsek Divatáruházában.

— **Tegnap volt az első adventi konferenciabeszéd a róm. katholikus templomban.** Jelentettük már, hogy a debreceni Szent Anna-templomban ezidén, karácsony ünnepére való előkészületül, ájtatosságot tartanak, — amelyek mindegyikén szentbeszéd is lesz. Kovács Sándor káplán, a Kath. Figyelő szerkesztője mondja ezeket a konferenciabeszédeket, amelyekhez tegnap tartotta meg a bevezetést. A közönség színültig megtöltötte a kath. templomot s buzgó lélekkel hallgatta Isten Igéjét. Ma-, és holnap este újból lesz konferenciabeszéd, pontban hatórai kezdettel, utána pedig ájtatosságot tartanak.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban:** Pénteken délután 3.40 órakor, szombaton reggel 8 órakor, délután három órakor. — Szombat kezdete pénteken délután 3.30 órakor és kimenetele szombat este 4.35 órakor.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, újhold és Chanuka szombatján:** Pénteken délután Chanuka gyertyagyújtás három óra húsz perckor. — Szombati gyertyagyújtás félnégy órakor. Szombat köszöntő ima három óra harmincöt perckor. Szombaton reggel egynegyed nyolc órakor, délelőtt féltizenegy órakor hitszónoklat, délután három órakor, szombat kimenetel egynegyedöt órakor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel félnyolc órakor egyébként mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznap reggel háromnegyedhét órakor és este három óra ötvenöt perckor. Az Elnökség.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti, dec. hó tizennyolcadikán:

Időjárásunk tovább fejlődik a teljes anticiklonáris időjárás felé. Délnyugat felől is egy hatalmas anticiklon hideg tömegei hatoltak be hozzánk, a felhőzet átmeneti növekedését hozva maga után.

Az elmúlt huszonnégy órában az időjárás ködös lett s a hőmérséklet ingadozása annál fogva még csekélyebb, a legalacsonyabb pontja az elmúlt éjjel folyamán egy fokkal sülyedt a fagypont alá, s ma a nappali felmelegedés sem emelte egy teljes fokkal fölé a nívót. Az esti órákban a hőmérséklet erős sülyedésnek indult a be nem állott felderülés folytán is, igy az eddiginél erősebb éjjeli fagyra van kilátás.

Időprognózis: **Még kissé felhős idő várható, erős éjjeli faggyal s nappal fagypont körüli hőmérséklettel.**

Látta már karácsonyi kirakatait Kontsek Divatáruházának?

X **Korcsolyák,** téli pulloverek, sálak keztyük, sportharisnyák, ródlik és sik kaphatók, Antalffy Gyula sportházában, Varga ucca 1. szám.

— **Nem tiltott műtét következtében halt meg a két biharkeresztesi asszony.** Megírta a „Debreczen", hogy az ügvészség vizsgálatot indított, — mert Biharkeresztesen két odavaló asszony, Papp Elekné vendéglős és szállodás neje, továbbá Erben Gyuláné, aki a szolgabirói hivatal tisztviselőnője volt, gyermekszülés következtében meghaltak. A vizsgálat azonban megállapította, hogy tiltott műtétről, vagy más gyanús beavatkozásról szó sem lehetett, mert a két szerencsétlen asszony a szülés után fellépő gyermekágyi láz következtében hunyt el.

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20%

engedmény

adása mellett nyujtunk ezen lap előfizetőinek

legolcsóbban

nálunk étkezhet, mert olcsó áraink-ból külön kedvezményképpen (P 1.50-es menüt kivéve)

10%

engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti pályaudvarral

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

Park Nagyszálloda

Budapest, VIII. Baross tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

Egy budapesti kereskedő magáénak hiszi a trágyadombon talált ékszereket

Megirtuk, hogy nehány nappal ezelőtt a Böszörményi uton egy kocsis a trágyadombban egy vászondarabba burkolva értékes ékszereket talált, amelyeket beszolgáltatott a rendőrségre. Tegnap Emmerling Adolf budapesti kereskedő, Ráday u. 15. sz. alatti lakostól levél érkezett a debreceni rendőrséghez, amelyben közölte, hogy a feleségétől, amikor Parád fürdőn nyaralt, ellopták az ékszereit és ugy véli, hogy a talált ékszerek az ő feleségének a tulajdonát képezik. A debreceni rendőrség ebben az irányban is megindította a nyomozást.

— **A Patronage Egyesület céljaira az alanti adományok vételét,** köszönetnyilvánítás mellett elismeri az elnökség. özv. Havas Kálmánné 2 p., dr. Ethey Lászlóné 3, Nyiri Gézáné 2 dr. Nyiri László 1, özv. Géressy Kálmánné 3, Kubek Erzsébet 2, Lábas Béláné 3, Farkas Lehelné 2, Karsai Sándorné 1, Nagy Józsefné 1, dr. Lindenberger János 5, Martinek Ferencné 3, Városi Takarék és Hitelintézet 20, Magyar Általános Hitelbank fiók 10, Belvárosi Takarékpénztár fiókja 10, Budapest Székesfővárosi Tkpénztár fiókja 10, Debreceni Kölcsönös Segélyző 10, Alföldi Takarékpénztár 10, dr. Szabóné Faragó E. 1, özv. dr. Nagy Gáborné 3, Fehértói Dánielné 10, Szréf Endréné 1, v. Berényi Istvánné 1, Benváts Emilné 1, dr. Ludányiné 1, Majorné 1, Bodrogi Lászlóné 1, Nagy Frigyesné 1, vitéz Nagy Pálné 1.50, Szentgyörgyi Lajosné 1.50, özv. Medgyessy Ferencné 1.50, Molnár Ferenc ref. lelkész 5 pengő. — Deutsch Albert Fiai cég, Grósz Nagy Ferenc, Horn és Erdélyi, Kántor József és Társa, Kulcsár Imre, Füstös Dezső cég, Petrik Károly, dr. Kesserű

— **A Mácsai Dalkör működő tagjait** felkérem, hogy folyó hó tizenkilenc napján, pénteken este félnyolc órára fontos dalköri ügyben, az énekórán megjelenni szíveskedjenek. Titkár.

— **Kabátlopás.** Győrösi Mihály, — Fürdő ucca 2. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Műkögvárból a télikabátját ellopta. A rendőrség keresi a kabáttolvajt.

X **Képes és mesekönyvek,** regényújdonságok, naptárak, karácsonyfadíszek, olajfestmények, szentképek, imakönyvek, legnagyobb választékban, Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga ucca sarok. (Telefon: 612. szám).

Debreceni Helyi Vasut.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy folyó hó 22-től kezdve Debrecen és Hajduszoboszló között hétköznapokon autóbuszjáratokat közlekedtetünk. Az autóbuszjáratok vasár- és ünnepnapokon nem közlekednek.

A járatok menetrendjét és a menetdíjakat a alábbiakban közöljük.

a) MENETREND:

302 számu járat	304	306	Km.	*Megállóhelyek*		301 számu járat	303	305
7.30	13.30	18.25	—	*ind.* Debrecen Bika-szálló	*érk.*	8.55	15.01	19.51
7.32	13.32	18.27	0.5	Debrecen Vármegyeháza		8.53	1459	19.49
7.33	13.33	18.28	1	x Debrecen Külsővásártér		8.51	14.57	19.47
7.35	13.35	18.30	2	x Debrecen Tisztviselőtelep		8.49	14.55	19.45
7.48	13.48	18.43	10	x Ondód		8.36	14.41	19.31
7.55	13.55	18.50	14	x Ebes		8.29	14.34	19.24
7.59	13.59	18.54	16	x Vérvölgy		8.25	14.30	19.20
8.09	14.09	19.04	21	x Hajduszoboszló Gyógyfürdő		8.17	14.22	19.12
8.11	14.11	19.06	22	*érk.* Hajduszoboszló Piactér	*ind.*	8.15	14.20	19.10

MEGJEGYZÉSEK:

1. Az elindulásnál vagy az érkezésnél előforduló késedelem, vagy a járat elmaradása kártérítésre nem ad jogot.
2. A megállóhelyek neve mellett balról álló időadatokat felülről lefelé. a jobbról állókat pedig alulról felfelé kell olvasni.
3. Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.
4. Jelmagyarázat: x = feltételes megállóhely.

b) MENETDIJAK:

Honnan, vagy hová	Debrecen Tisztviselő-telep	Ondód	Ebes	Vérvölgy	Hajduszoboszló
			Pengő		
Debrecen Bika-szálló, Vármegyeháza és Külsővásártér	0.30	0.90	1.20	1.40	1.60
Debrecen Tisztviselőtelep		0.90	1.20	1.40	1.60
Ondód			0.40	0.60	1.00
Ebes				0.30	0.80
Vérvölgy					0.60

Menettérti jegy ára: Debrecen és Hajduszoboszló között 2.80 P.

Köztisztviselők részére Debrecen—Hajduszoboszló között a menetjegy ára 1.30, a menettérti jegy ára 2.40 P.

Száz kis Dóczysta szinielőadása

Hirt adtunk már arról a nagyszabásu gyermek szinielőadásról, melyet a Dóczy elemi iskola tegnap tartott meg, a MANSz disztermében.

Amint előre gondoltuk, az egy kiváló gonddal megrendezett gyermek előadás volt.

A „Karácsony" a szeretet szent ünnepének hangulatát méltóan varázsolta a MANSz disztermét zsufolásig megtöltő, előkelő közönség elé.

Sok volna a szereplőket itt elsorolni s őket sorban megdiesérni, — mert egyik gyermek ügyesebben játszott, mint a másik.

Az első darabban, amely könnyekig meghatotta magyar vonatkozásaival a hallgatóságot, mégis ki kell emelnünk Juhász Ibolykát, Erőss Márthát, Horváth Csillát, Szalay Ilonát, Gacsárdy Magdát, Szaplonczay Irénkét, Kállay Magdát, Balázsy Magdát, Finciszky Rózsikát, Abendorfer Margitkát.

„Karácsony apó diója" cimü darabban kiváló volt a négy testvér: Tőkés Irén, Hajdu Évike, U. Sallay Kató és Csáthy Erzsike; Harkó Ilona, Kardos Edit, Böszörményi Lenke, a négy matróz baba; azután Józan Edit, Kövesdy Emmi és a többi mind; a bohóc babák, juhász babák, mind-mind hozzájárultak az est sikeréhez.

A „Téli rege" kis operában a szeretet este hangulata költözött a nézők szivébe. Nagy Irénke kiválóan vezette a darabot; bájosak voltak az angyalok: Bisotka Izabella, Varga Klárika s a három király.

Volt még zongora-kettős. Szépen szavalt Halas Gizike s a Szele Paula énekkara egy csinosan előadott karácsonyi énekkel szerepelt.

A kis cserkészek jó munkát végeztek, a vöröskeresztesek sok fillért gyüjtöttek a többi kis Dóczystákkal együtt a jótékony célra. — A Dóczy elemi iskola tanitónői, élükön özv. Mindszenti Imréné igazgatónővel, Szele Paula, Dicsőffy Margit tanitónővel, U. Sallay Lajosné és Uray Anna urhölgyekkel, ezt az estét a legszebb sikereik közé könyvelhetik el.

Az előadást ma, pénteken este, — megismétlik.

—oooOooo—

X **Képeskönyvek, mesekönyvek,** — ifjúsági iratok nagy választékban, Böhm Ferenc könyv-papirkereskedésében, Ferenc József út 7. szám, — (Bika-szálló mellett).

X **A kis Jézuska elégedetten mosolyog,** amikor a háziasszonyok kivánságai között azt olvassa, amit leginkább óhajtanak, t. i. **egy villamos Singer varrógépet!** Igen, igen, gondolja magában, egy tekintetben mégis csak mind egyformák a kedves jó háziasszonyok: a praktikusság iránti érzékben és a jelenkor követelményeihez való gyors alkalmazkodásban! A hordozható villamos Singer varrógép az utolsó időkben annyira és olyan általánosan elterjedt, hogy nagyon sok háziasszony egy ilyet óhajt karácsonyra. Könnyen kezelhető és bármelyik tetszés szerinti asztalon használható é az érintkező dugóval minden villannyvezetékbe bekapcsolható. És milyen ideális megoldása a szűkös lakásviszonyok mellett a tér kihasználásának, ha a munka befejezése után a szekrényben, vagy a szekrényen, vagy egy polcon helyezhetjük el. A Singer varrógép részv. társ. minden fióküzlete, tehát a városunkban levő, Piac ucca 79. szám alatti Singer üzlet is, az érdeklődők kivánságára mindenkor szívesen kész az új, hordozható villamos Singer varrógépet az érdeklődők lakásán is díjmentesen és vételkényszer nélkül bemutatni. Az érdeklődők szíveskedjenek ilyenirányú kivánságaikat a fenti Singer-üzletben bejelenteni.

Butorvásárlásnál forduljon bizalommal a **Faiparhoz** **Király-ucca 4 sz. Cimre ügyeljen**

Karácsonyra órát, ékszert Kronosznál vegyen
Piac ucca 69. -- Kedvező feltételek.

Karácsonyfa ünnepélyek

A Debreceni Patronázs Egyesület folyó évi december hó 21-ik napján, délután három órakor tartja a ref. Kollégium tornatermében ezévi karácsonyi felruházási ünnepélyét, a védelme alá tartozó és a városunkban élő elhagyott, főként iskolába járó apátlan-anyátlan gyermekek számára.

Az ünnepély programmja: 1. Karácsonyi közének: Éneklik a jelenlevők. 2. Üdvözlő beszédet mond: Dr. Balogh Béla egyesületi elnök. 3. Ünnepi beszéd: Tartja dr. Baltazár Dezső ref. püspök. 4. A karácsonyfa alatt imát mond egy árva gyermek. 5. Sass Béláné társelnök kiosztja a kiváló nevelőszülők és jómagaviseletü gyermeke jutalmait. 6. Himnusz: Éneklik a jelenlevők. 7. Szeretetadományok kiosztása.

*

A siketnémák helybeli intézete, folyó hó 20-án, délután öt órakor, a növendékek szerepeltetésével, karácsonyfa-ünnepélyt rendez, az intézet tornatermében. Az ünnepélyre a siketnémák oktatása iránt érdeklődő művelt közönséget ezúton hívja meg az intézet igazgatósága.

*

A debreceni Szociális Missziótársulat fogházszakosztálya, a kir. törvényszéki fogházban a letartóztatottak részére műsoros karácsonyfa ünnepélyt rendez.

*

A Kereskedők és Iparosok Jótékonyasztaltársasága, ötvenkét gyermeket ruház fel, ünnepély keretében, e hó 20-án, délután öt órakor a Korona-éttermében.

*

A kálvintéri és csapókerti ifiúság Vörös-Kereszt előadásai a KIE-ben vasárnap délután.

A csapókerti és kálvintéri ifjúság vöröskereszt csoportjuk, vasárnap dél után négyórai kezdettel a KIE nagytermében karácsonyi ünnepélyt tartanak, ak következő műsorral: 1. Karácsonyi ének. 2. Karácsonyi vers, s szavalat. 3. A szeretet hatalma, szindarab. Irta: Töröné, Korpássy Mária. 4. Csendes éj, fenséges éj, ének. — 5. Bandi karácsonya, rege. 6. Élőreklám képek. 7. Karácsonyi jelenet. Életkép Irta: Kovács Ilona. 8. Magyar Bethlehem. Szinjáték. 9. Hála neked. Az egyes számokat az ifiúsági vöröskereszt csoport tagjai adják elő. Erre az ünnepélyre, melyen csupa apróságok szerepelnek, mindenkit szívesen lát a rendezőség. Műsormegváltása személyenként ötven fillér.

Vizvezetéket kötelező bevezetni,

ne dobja ki a pénzét, hanem kérjen árajánlatot

Fülöp Miklós

bádogos és vizvezeték szerelő mestertől, Debrecen, Csapó ucca 3. Telefon 917. aki szakszerü munkát jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett végez.
Költségvetés díjtalan.

Nyomában van már a rendőrség a tárcadobáló szélhámosoknak, akik kitosztottak egy vákáncsost

Egy macsi földmüves vette meg a teheneket, akinek a társait keresi a csendőrség.

Megirta tegnap a »Debreczen«, hogy ravasz szélhámosok vakmerő trükkel kifosztották Hüse Imre vámospércsi vákáncsost, aki két tehenet és egy borjut hozott eladni Debrecenbe. A jószágokat el is adta 650 pengőért, de a pénznek nem soká örülhetett, mert pénztárcatalálás ürügye alatt elcsalták egy temetőbe, ahol megmotozták és ellopták a pénzét.

A vakmerő szélhámosság ügyében tegnap érdekes fordulat történt. Kovács Sándor MÁV. kolóniabeli vendéglőjébe beállitott két fiatalember, Szolnoki Sándor macsi és Kiss József felsőjózsai legények, akik szekéren jöttek. Szolnoki Sándor elmondotta, hogy a bátyja, Szolnoki András macsi földmüves teheneke tvásárolt tegnap Hüse Imrétől, de a járlatokat még nem tudták átiratni, mert hiányzott 20 pengője. Ezt a pénzt most behozta és átveszi a járlatokat Hüsétől. Kovács Sándor azonban olvasta a »Debreczen«-ben, hogy Hüso Imrét a temetőben kifosztották a tárcadobók, leültette a fiatalembereket, majd gyorsan telefonált a rendőrségre, ahonnan Sári István detektiv sietett ki a helyszinre, hogy a két fiatalembert előállitsa.

Sári István detektiv a két fiatalembert szekerestül együtt elő is állitotta a rendőrségre, ahová felment Hüse Imre is. A kárvallott vákáncsost szembesitették a két fiatalemberrel, de nem ismerte fel egyiket sem. A három ember, akik őt rutul becsapták, idősebb emberek voltak. Kiss József nem is tudott a dologról semmit, őt csak utközben vette fel Szolnoki Sándor a szekerére, de Szolnoki nem tagadta, hogy a bátyja vette meg a teheneket.

A rendőrség ezután érintkezésbe lépett a csendőrséggel és átadták a csendőrségnek Szolnoki Sándort, hogy ők nyomozzanak tovább Macson Szolnoki Sándornál, aki bizonyára ismerni fogja a többi embereket, akik Hüse Imrét kifosztották.

Érdekes, hogy a szélhámosok mennyire furfangosan lopták el az idős Hüse Imre pénzét. Amikor ugyanis a temetőben a pénztárca állitólagos elvesztője megmotozta őket, Hüse kisérőjét csak éppen megtapogatta, de Hüsét jóformán teljesen levetkőztette, sőt még a csizmáit is lehuzatta vele. Vetkőzés közben vette el Hüsétől a noteszt, amelynek lapjai között a tehenek ára, a 650 pengő volt. A tolvaj a noteszből gyorsan kilopta a pénzt és helyette ujságpapir szeleteket tett be a noteszbe, majd visszaadta Hüsének, aki a felsőkabátja zsebébe tette. A két ember ezután magára hagyta Hüsét, aki gyorsan felöltözött és kisietett a temetőből, mert félt, hogy a lopási história miatt a rendőrséggel gyülik meg a baja. Csak amikor a temetőből kiért, jutott eszébe, hogy a pénzét megnézze. Ekkor döbbent aztán rá, hogy a pénzét ellopták, amig ő vetkőzött.

A csendőrség erélyesen folytatja a nyomozást, hogy a szegény kárvallott vákáncsos megkárositóit mielőbb kézrekeritsék.

— **A debreceni Egységespárt 21. sz.** körzetének vigalmibizottsága, folyó hó huszadikán, szombaton estet nyolc órai kezdettel, szokásos műsoros estélyét a körzet hivatalos helyiségében (Papolci-féle vendéglőben, Böszörményi út 7. szám alatt), megtartja, amelyen szerepelnek: Stassik Mária, Liptay Miklós, Erdey Imre, Villás Ferenc, Seress István és Nagy Béla. — Pártunk tagjait és vendégeit szívesen látja a vigalmibizottság.

— **Az osztálysorsjáték húzásán** a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 25.000 pengőt nyert: 17291. 5000 pengőt nyert: 66200. — 3000 pengőt nyert: 56669. 2000 pengőt nyertek: 12659 56903. 1000 pengőt nyertek: 564 56888 73899. 500 pengőt nyertek: 2331 5339 9344 11079 29517 38893 42884 42915 54890 76023. Ezenkivül kihúztak még 200 pengős és 120 pengős nyereményeket. A 4. osztály húzása január hó 14-én s 15-én lesz.

— **Karácsonyi vakáció a kereskedő tanoneiskolában.** A kereskedő tanonciskolában, a karácsonyi vakáció, dec. hó 19-én, (már nincsen tanítás) kezdődik és az első tanitási nap január hó ötödikén, (hétfőn) lesz.
Lajosné.

X Meséskönyvek, képeskönyvek, kifestőkönyvek, karácsonyfadiszek vására már mekezdődött, elismert olcsó vári árakon, közvetlenül behozatal a „Thüringiai" karácsonyfadisz gyáraktól Springer könyv- és fényképészeti cikkek szaküzletében. Telefon 10-57. **hét óráig. Lichner műtermében.**

— **„Élőnyelv, holtnyelv, műnyelv"** cimen, januárra hirdetett előadását, adminisztrativ okokból ma, pénteken este félhét órakor fogja megtartani a KIE-ben, (Piac ucca 8.) Erdős József ref. gimnáziumi tanár. Az előadó a mesterséges nyelvek történetéből fog érdekes és eddig ismeretlen adatokat mondani. Belépés díjtalan.

VASBUTOROK
sodrony ágybetétek, matrac párnák stb. a
Debreceni Vasbutorgyár R.-t.
elismert legjobb minőségü gyártmányai gyári árban beszerezhetők
Seszlina Lajos és Tóth Gyula cégeknél
Takarékossági könyvre is.

Anyakönyvi hirek

Születések: Vigh János honv. főhadnagy, leány Judit. — Gyöngyössi Sándor altiszt, fiú József. — Holba Imre tehenész, leány Margit. — Kiss Dávid szabó, fiú László. — Mayer Barna festősegéd, fiú Barna. — Fiú Lajos lakatossegéd, leány Ida. — Makai János lakatos, fiú János. — Keserű János távirász, leány Margit.

Eljegyzések: D. Somogyi János—Ódám Gizella. Horváth Gyula—Bag Etelka. Barna József—Kiss Eszter Pataki János—Bihari Eszter. — Györfi Sándor—Kovács Eszter.

Halálozások: Vári József ref. 2 hónapos, Pesti ucca 4. szám. — Boros István ref. 5 hónapos, Szegényházsor 6. szám. — özv. Burai Istvánné ref 77 éves, Homok ucca 28. szám. — Helfrich Györgyné rk. 60 éves, Csapó u 41. szám.

Jó áru legolcsóbb!
Kontsek Divatáruházában.

A Rádió Társaság vasárnapi matinéja

Alig egy-két nap választ el a Keletmagyarországi Rádió Társaság dec. hó 21-iki matinéjától s amint közeledik ez a határidő, olyan arányban növekszik az érdeklődés. A jegyek az előre várt mértékben fogynak, a várakozás egyre nő és a meglepetés teljes lesz, mert minden várakozást felül múl az a nívós műsor, amelyet a közönség végigélvezhet. Holnap közöljük a teljes műsort, amelyet különben a matiné napján bárki ingyen megkaphat a jegyszedőktől, vagy a pénztártól.

Kacagás, könnyekig menő derü és csodálat lesz a jellemző érzés a közönségen a matiné alatt.

Senki ne feledje el: **december 21.** délelőtt 11 óra. Ötven és nyolcvan fillérért sehol a világon annyi és olyan nívós művészi élvezetet nem szerezhet magának. Karácsonyi ajándéknak is remek néhány jegy a matinéra.

——oooOooo——

Kisfaludy-Katona ünnepély a zsidó reálgimnáziumban

Szombaton este hat órakor tartja az izr. hitközség tanácstermében a Kisfaludy Károly és Katona József százévvel ezelőtt elhunyt nagy magyar költők emlékezetének szentelt ünnepélyt a zsidó reálgimnázium önképzőköre.

Az ünnepély műsora a következő: 1. Erkel: Bordal a „Bánk-bán"-ból. Előadja az ifj. énekkar. — 2. Megnyitó beszédet mond Kardos Pál, a kör vezető tanára. — 3. Jelenet a „Bánk-bán"-ból. Szavalja: Schön György VIII. — 4. Ünnepi beszédet mond Weisz Dezső VIII. o. a kör elnöke. — 5. Kisfaludy Károly: Tollagi Jónás. A bánkódó férj. Szavalja Berger Ferenc VII. — 6. Kisfaludy Károly vigjátékai. Irta s felolvassa Klein Miklós VIII. a kör titkára. — 7. Kisfaludy: Mohács. Előadja az ifj. szavaló kar. — 8. Kisfaludy és Katona, mint Jókai regényhősök. Irta és felolvassa Neumann Pál VII. o. a kör jegyzője. — 9. Csajkovszky: Melankólia. Előadja az ifj. zenekar.

——oooOooo——

— **A Kereskedők és Ulazók Egyesülete,** holnap szombat este is megtartja szokásos szórakoztató barátságos összejövetelét, melyre ezúton hívja meg a tagjait és vendégeket a
Vigalmibizottság.

A péterfiauccai leánykör karácsonyfa ünnepélye

A péterfiauccai egyházrész leánykör**e, tegnap** délután tartotta meg **lélekemelően** szép karácsonyfa ünnepélyét, amely újabb bizonysága **volt a kör** áldásos munkásságának. **Húsz szegény,** nyúlasi gyermeket ruháztak fel.

Az ünnepély közénekkel kezdődött, **majd Szabó** Géza püspöki s-lelkész, a **kör vezetője** mondott buzgó imát.

Ezután Kesztyűsné, Balogh Margit **az ismert**nevü irónő, egyházrészi tanácsos, költői szárnyalású, remek szép beszédet mondott, melyben buzdította a leánykör tagjait a szeretet munkájában való további fáradozásra és buzgólkodásra. Szinte mese formájában szólt a gyermekekhez, akiknek az áldozatos kezek megszerzték ezt az örömünnepet.

A nagy hatást elért beszéd után megkezdték az ajándék-ruhák és a hívek áldozatkészségéből összegyült élelmiszerek kiosztását

Megható jelenet volt, amikor Beke Irénke, a megajándékozott kislányok nevében köszöenetet mondott a leány körnek, amely nekik ezt a nagy örömet megszerezte.

Az ünnepély, — amely igen értékes lelkihatásokat váltott ki a jelenlevők ből, — közénekkel ért véget.

———oooOooo———

X Dr. Pauchly Géza, az Országos Társadalombiztosító Intézet főorvosa Piac ucca 68. szám alatt, (Killer-ház) rendelőjét ismét megnyitotta.

— Egy vásárhelyi rendőrtiszt tragikus halála. Hódmezővásárhelyről jelentik: Megrendítő tragédia játszódott le tegnap reggel a városházán, ahol forgópisztolyával szívenlőtte magát és meghalt Hegyi László állam rendőrségi segédtiszt Hegyi, ki mindössze harminc esztendős volt és 12 év óta állott a rendőrség szolgálatában, elsőrangú munkaerő és a társaságban rendkivül népszerü fiatalember volt. A forgópisztolyt reggel, hivatalbamenet vásárolta részletre — majd felment a városházára, melynek az egyik helyiségében elkövette az öngyilkosságot. Tettének okát elhibázott életében jelöli meg, hivatalfőnökéhez intézett búcsúlevelében.

X Olvassa figyelemmel a Csinkeárúház, Kossuth ucca 4 sz. hirdetését.

X Fogasráti Röntgen-felszerelést keres megvételre dr. Szombathy Groskó Lajos, egyetemes orvos fogászati rendelője, Csapó ucca 4. szám.

— Megvfagyott cigányasszony. — Dombovárról jelentik: özv. Budai A.-né hatvankétéves gráboci cigányasszony, az alsónéki határban ma reggelre meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint az öreg cigányasszony megfagyott.

— Hatvanhét pirosbetüs ünnep lesz a jövő esztendőben. A már közkézen forgó jövő évi naptárakból azt látjuk, hogy 1931-ben hatvanhét piros betüs ünnepnapunk lesz, tehát több mint két hónapot fogunk a jövő évben ünnepelni. Öt kettős és egy hármas ünnep szerepel a naptárban. — Május, augusztus és december hónapokban 7—7 pirosbetüs ünnep lesz természetesen a vasárnapokkal együtt

— Feleségét megölte s utána öngyilkos let egy híres Afrikai-kutató. Newyorkból jelentik: Magoon, a legkiválóbb amerikai Afrikai-kutatók és vadászok egyike, mint Rhodéziából jelentik, öngyilkosságot követett el. — Magoon egyhónappal ezelőtt feleségül vett egy milliomos amerikai özvegyasszonyt és feleségével együtt hosszabb vadászati expedicióra indult Középafrikába. A házaspár azonban néhány héttel az eskövő után már elhidegült egymástól és a híres vadász most egyetlen pisztolylövéssel előbb feleségét ölte meg, azután önmagával végzett.

A magyarországi ref. egyház uj liturgiája

A református egyház törvényhozó zsinata, 30 éves előkészitő munka után kodifikálta az egyházak uj istentiszteleti rendtartását, amely az ország összes gyülekezeteiben 1931 január 1-én lép életbe. A zsinati törvényhozásnak ez a munkája nagy jelentőségünek mondható, mert hivatva lesz a magyarországi református egyház lelki egységét istentiszteleti szertartásai egységében külsőleg is dokumentálni. Az uj liturgia nagyobb helyet biztosit az istentiszteleteken az igének és több alkalmat nyujt arra, hogy a hivek az egyetemes keresztyén egyház közös hitéről az apostoli hitforma elmondása által vallást tegyenek.

— Súlyos vasúti karambol Romániában. Súlyos vasúti szerencsétlenség történt az éjjel féltizenkét órakor Koito állomáson, Buzau mellett. A Jasyból Bukarest felé haladó gyors vonat, — amely rendes körülmények között nem áll meg ezen az állomás, tegnap éjjel is teljes sebességgel robogott ott keresztül. A váltóőr azonban hibásan állította a váltót és a gyorsvonat teljes sebességgel beleszaladt az állomáson vesztegelő teher vonatba. Az összeütközésnek eddig egy halotja, három súlyos sérültje és négy könnyebb sérült van. A roncsokat eddig nem sikerült eltakaritani és lehetséges, hogy a romk alatt újabb halottakra bukannak. A valtóőrt, — akinek hibájából a szerencsétlenség történt, — letartóztatták.

— Ismeretlen járvány lépett fel egy angol kórházban. Londonból jelentik: Rochefortban Essex-grófságban, a helyi kórház betegei és ápolószemélyzete között százhuszonhatan megbetegedtek egy ismeretlen betegségben, — amely lázzal és hányási rohamokkal járt. A betegséget egy ismeretlen mikroba okozta, amelyet a kórház valamelyik betege terjeszt, de magát a mikrobát felfedezni eddig még nem sikerült.

— Uj csodasugarakat fedezett fel egy osztrák professzor. Hess professzor, a kiváló osztrák tudós és világűrsugarak felfedezője, tegnap a kozmikus sugárzás területén végzett kutatásairól Bécsben előadást tartott. A tudós roppant átütőerejü különleges sugárzást fedezett fel, amelynek földöntúli eredetünek kell lennie, mert erőssége a földtől való távolság arányában növekszik. Ezek a sugarak tiz szer nagyobb átütőerejüek, mint a rádium legerősebb sugarai Az uj sugarak két méter magas ólomlemezen is áthatolnak. A világűrsugarak hullámhossza mintegy százezerszer kisebb az ibolyántúli sugarakénál és kb ezerszer kisebb, mint a rádiumsugarak hullámhossza. A világűrsugarakat valószinüleg a csillagok bocsátják ki. A világűrsugarak keletkezésénél valószinüleg anyag változik át sugárzássá Einstein elmélete értelmében.

— Favágás közben halálra sujtotta a lezuhanó fa. Borzalmas szerencsétlenség történt a Nyirábrány községhez tartozó Magyaros nevü erdőben, tegnap délután. Nyolc favágó, Sükön Török Gábor és Faragó Sándorral felvállalták Leskovics Józseftől, hogy fát vágnak felesben. Török hat társával az erdő egy másik területén kezdte meg a vágást, mig Faragó pedig attól a helytől nem messzire, két favágóval fogott hozzá a munkához Törökék egy hatalmas tölgyet döntöttek ki és elfeleitették figyelmeztetni a másik csoportot.. A tölgy recsegve dőlt el és a szerencsétlen Faragóra zuhant, aki véres, összezúzott fejjel, holtan terült el.

— Hajókatasztrófa a Dunán. — Pancsováról jelentik, hogy tegnap dél után öt órakor a Temes torkolatánál a Dunán horgonyozó „Pesan" román vontató gőzös által három petróleummal telített úszályhajó közül az egyik egy hajóslegény vigyázatlansága következtében kigyúlladt. A vontató gőzös kapitánya Constantinescu a mentési munkálatokban halálát lelte. A katasztrófát előidéző hajó legénye is súlyosan megsebesült. A petroleum szállítás rendeltetési helye Budapest volt.

— Egy nap alatt tizenkét bank bukott meg az Egyesült Államokban. Newyorkból jelentik: Szerdán az Egyesült Államok területén tizenhét bank jelentett fizetésképtelenséget, főleg vidéki bankok, amelyeket a farmerváltók elértéktelenedése és a túlzott spekuláció juttatott válságos helyzetbe. Kansasban szerdán délelőtt tiz bank vált fizetésképtelenné.

— Vadorzó és vadőr véres harca. *Esterházy* Pál herceg kistolmácsi uradalmának erdejében az utóbbi időben a vadorzók nagy károkat okoztak. Az uradalmi intézőség ezért vadőrnek alkalmazta *Boros* Jenőt, aki erélyes ember hírében állott. Boros tegnap délelőtt, amikor rendes körulját végezte az erdőben, *két fegyveres emberrel találkozott*, akikről az első pillanatban látszott, hogy orvvadászok. A vadőr megadásra szólitotta a két embert. Az egyik engedelmeskedett is, a másik azonban *felkapta puskáját és Borosra célzott*. Amikor a vadőr meglátta ellenfele mozdulatát, villámgyorsan ő is lekapta fegyverét és a vadorzóra lőtt. Ebben a pillanatban sült el a vadorzó fegyvere is. Mindkét lövés talált. A vadorzó haslövőst kapott, míg a vadőr a fején szenvedett igen sulyos sérüléseket. Eszméletlenül terült el a földön és hozzátartozói csak órák mulva találtak rá. A lelőtt vadorzót társa felkapta és magával vitte, ugy hogy eddig egyiknek sem sikerült a személyazonosságát megállapitani. A csendőrség megindította a legerélvesebb nyomozást. Boros eJnőt megoperálták a nagykaniszai kórházban. Állapota válságos, de ha életben marad is, elveszti szemevilágát.

— Budapesten vásároltak lovat a szerb trónörökösnek. Belgrádból jelentik: A Dungverszky család egyike Jlgoszlávia legelőkelőbb családiainak s a család egyik tagja, Dungverszky Gedeon dr., a magyar képviselőháznak is tagja volt. A család Budapesten gyönyörü ponni lovat vásárolt, amelyet a hétéves szerb trónörökösnek ajánlotak fel. At királyfi a legutóbbi ünnepélyen már a ponni lovon vett részt. Külföldi képeslapok megemlékeznek a lóvásárlásról s megemlitik azt is, hogy a ló Budapestről való.

X Legolcsóbb ajándék a fénykép! Felvételek reggel nyolc órától, este

Figyelmeztetés

Felhivjuk ugy Debrecen város, mint a környékbeli lakosság figyelmét arra, hogy a Kereskedelmi Miniszter Ur rendelete kapcsán, folyó hó 24-ig bezárólag üzletünket mi is este 7 óráig tartjuk nyitva. Tehát, aki karácsonyi szükségletét és ajándéktárgyait olcsón akarja beszerezni az saját érdekében jöjön s nézze meg az Ingóságközvetitő Nagy Karácsonyi Kiállitását és vásárját, hol minden elképzelhető s minden izlést kielégitő ajándéktárgyak a legolcsóbban szerezhetők be. A legszebb magyar kézimunka kerámiák már 80 fillértől kezdve, atlaniisz gyémánt csillogásu üvegedények gyermekjátékok, vitrinek, ötkészletek és evőkészletek, antik zenélő órák, antik kristálypoharak, festmények, kandelláberek, fényképezőgépek, kinai és japán edények, bidermájer székek, Mária Terézia korabeli komótok, hegedük, gitárok harmonikák szobrok, ezüst és alpacca készletek, ékszerek, játékpinák, elefántcsont miniatürök, antik tükrök és álló tükrök, magyar népmüvészeti disztárgyak és minden elképzelhető ingóságok.

Keresünk azonnali megvételre cimbalmokat, gordonkákat, nagybőgőket, gyermekkocsikat és háztartási kisebb jéghütőszekrényeket

Ön is jól vásárol!
Kontsek Divatáruházában.

— El akarta égetni feleségét. A budapesti büntetőtörvényszék egyik tárgyalta Preiffenroth Lajos hangszerkészitő gyujtogatási ügyét. Preiffenroth borzalmas módon akart bosszút állani a feleségén, aki őt el akarta hagyni. Az asszony kiköltözködött a lakásból, a költözködésben segitségére volt Ziegel hangszerkészitő felesége és Hornyák Pálné viceházmesterné. Amikor a férfi ezt látta, hogy felesége végleg költözködik és ismételten kijelentette, hogy visszavonhatatlanul elhatározta a zsakitást, a lakás ablakán át bedobott a lakásba egy benzinnel telt üveget és egy égő forrasztólámpát. A benzin felrobbant és Ziegelné, valamint Hornyák Pálné súlyosan megsérültek. — A legutóbbi tárgyaláson a törvényszék egyes körülményekre elrendelte a vizsgálatot. A tárgyalást ma folytatta a törvényszék és először a törvényszéki orvosszakértő véleményét ismertették.

KALAP
Fehérneműi
Nyakkendő
karácsonyra
Wernertől

Egy férfi öltöny tisztitása, vasalása
Férfi és női ruhák festése a legolcsóbban
4 pengő
Gyász eset alkalmival 24 óra alatt fest
Weisz, Arany János-u. 9

Nagy karácsonyi vásár.
magolcsai Nagy Mihály
DEBRECEN, PIAC UCCA 37. SZ.
Debreceni Első Takarékkal szemben.
(A csonkatorony mellett.)

Pártoljuk a hazai ipart!
INGEK, NYAKKENDŐK, ZOKNIK, NYAKSÁLAK
feltünően olcsó árakban!
Nőikalap és uridivatüzletem óriási választékkal áll (vételkényszer nélkül) divatkülönlegességekben a nagyrabecsült vásárló közönség rendelkezésére.
Prima keménykalap . . . 8.50 Puhakalap 5.50
Gyapjunyakasál I-a 1.90

Fehértói Dániel

temetkezési vállalatának
Dégenfeld tér 4. sz.
Telefon 11—85.
temetései:

özv. Buray Istvánné sz. **Madarász Teréz,** élt 78. évet. Temetése folyó hó 19-én, délután két órakor lesz Homok ucca 28-ik számú háztól a ref egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Bazsik Pálné sz. Kemény Ilona, — életének 62-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 19-én, délután három órakor lesz a Szent Anna uccai róm. kath. temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Szent Anna uccai temetőbe.

TURISTASÁG

Közöljük tagjainkkal, hogy a Nyiregyház vidéki kisvasútak üzletvezetősége igen kedvező hétvégi jegyeket engedélyezett, igy ródli és si-terepünk olcsón biztosítva van. Még külön gyorsmotor igénybevételénél is igen mérsékelt felemelést kell fizetnünk. Az erről szóló rendelet igy szól:

A Magyar Turista Egyesület tagjainak Nyiregyházáról—Sátoraljaújhelyre és Nyiregyházáról—Sárospatakra történő hétvégi útazásaik eseteire mérsékeltárú hétvégi menetdíjakat engedélyeztük. Ezen kedvezmény igénybevétele csakis a **turista igazolvány felmutatása mellett lehetséges,** azokkal az útazás meg nem szakítható s a visszaútazás csakis Sárospatakon, illetve Sátoraljaújhelyen kezdhető meg de a sátoraljaújhelyi turista hétvégi jegyekkel Sátoraljaújhely—Sárospatak között bármely megálló helyen lehet, le, vagy felszállani.

A turista hétvégi kedvezményes menettérti jegyek Nyiregyházáról ünnep, vagy vasárnap előtti hétköznapok déli tizenkét órájától — ünnepet, — vagy vasárnapot követő hét köznap déli tizenkét órájáig érvényesek.

A turista hétvégi mérsékeltárú menettérti jegyek árai a személyvonatok III. osztályú kocsiosztályában a következők:

1. Nyiregyházáról (esetleg közelebb fekvő állomások megálló helyeiről is) Sárospatakig és vissza 2.40 pengő.

2. Nyiregyházáról (esetleg közelebb fekvő állomások és megállóhelyekről is) Sátoraljaújhelyig és vissza 2.60 P.

A gyorsmotor igénybevétele esetén a turisták a fenti árú menettérti jegyekhez csak egy félpótjegyet váltanak. Ez a pótjegy az oda- és visszaútazásra is megváltható, s ekkor a fenti jegyhez egy egész pótjegy szolgáltatandó ki, amely azután a visszaútazáshoz is érvényes a gyorsmotoron.

Január hó elsejéig, amikor a közvetlen menetjegyek már életbelépnek — addig űrjegyen lesznek ezek a mérsékeltárú hétvégi jegyek kiszolgáltatandók. Az űrjegyen a turista igazolvány száma feltüntetndő. Január hó elsejétől pedig, amely napon érvénybe fognak lépni a közvetlen menetjegyek, erre a két viszonylatra a köztisztviselői menetjegyek szolgáltatandók ki, hétvégi turista jegyül, amely azután a visszaútazásra is érvényes.

O'csó és jó borok.

Karácsonyi árjegyzék:

Nagykőrösi . . .	1 l.	60 fill
Kecskeméti . . .	1 l.	70 fill
Homoki rizling . .	1 l.	90 fill.
Édes kontyalá való .	1 l.	90 fill.
Ormös és csemege .	1 l.	2.— P

Goldstein vendéglős
Kigyó ucca 12.

SPORTHIREK

Három országban turázik a Bocskay

Hétfőn indul a debreceni csapat téli turájára. — Olasz-, Franciaországon át Jugoszláviába visz a Bocskay utja, s valószinüleg kibővül még a tura.

Nehezen alakult ki a Bocskay turája és már félő volt, hogy a magyar bajnokság második helyezettje idehaza kénytelen maradni a téli időben, ami anyagi válságba sodorta volna a debreceni clubot. Végül is azonban sikerült elháritani a nehézségeket és most már fix a Bocskay téli turája, sőt valószinüleg még ki is bővül. Három országban turázik a Bocskay. Olaszhonban kezdi. *December 25. Seregnó, december 26. Parma, december 28. Firenze a tura állomása.*

Innen Franciaországba megy a Bocskay. *Január 1-én Cannes, január 4. Montpellier a tura szinhelye* és ha lehet, akkor még Franciaországban több mérkőzést játszik a Bocskay. Marseille, vagy a közelben levő Havre lenne az ujabb mérkőzések szinhelye január 6. és 7-én. Visszafelé jövet pedig Görögben és Belgrádban játszana a Bocskay.

A tura anyagilag nem a legjobb, de mindenesetre segit a Bocskayn. A csapatot Káldy Zsigmond kiséri és elmegy a csapattal valószinüleg dr Grünwald Árpád, a Bocskay társelnöke, aki saját költségén megy el. Költségkimélés szempontjából nem megy el Zemplényi Gusztáv fővárosi képviselő sem a csapattal.

A játékosok közül Budai, Fejér dr, Molnár, Vampetics, Móré, Keviczky, Markos, Vince, Teleky, Mátéffy, Harváth és a tartalékok közül Farkas, Mertin, Bertók megy a turára, amely körülbelül két hétig fog tartani.

A csapat hétfőn indul Debrecenből és Trieszten át megy tovább Olaszországba s körülbelül két hét mulva tér vissza.

Kisorsolták az amatőrbajnokság tavaszi fordulóját

A amatőr alszövetség tegnap este sorsolta ki az amatőrök tavaszi fordulójának terminusait, amely a következő:

Március 1. P. MÁV—NyKISE, DEAC—DKASE, NyÖTSE—NyMTK, DTE—DVSC, NyTVE—NSE, Textilgyár—Mátészalka, DMTE—KSE.

Március 8. DKASE—NyKISE, KSE—P. MÁV, NyMTK—DEAC, DTE—Ny. ÖTSE, DVSC—NSE, NyTVE—Mátészalka, Textilgyár—DMTE.

Március 15. NyMTK—NyKISE, P. MÁV—DKASE, DEAC—DTE, NyÖTSE—NSE, DVSC—Mátészalka, DMTE—NyTVE, Textilgyár—KSE.

Március 22. DTE—NyKISE, NyMTK—P. MÁV, KSE—DKASE, NSE—DEAC, NyÖTSE—Mátészalka, DVSC—DMTE, NyTVE—Textilgyár.

Március 29. NyKISE—NSE, P. MÁV—DTE, NyMTK—DKASE, Mátészalka—DEAC, NyÖTSE—DMTE, Textilgyár—DVSC, KSE—NyTVE.

Április 22. NyKISE — Mátészalka, NSE—P. MÁV, DKASE—DTE, Ny. MTK—KSE, DEAC—DMTE, Textilgyár—NyÖTSE, NyTVE—DVSC.

Április 19. DMTE—NyKISE, Mátészalka—P. MÁV, NSE—DKASE, Ny. MTK—DTE, Textilgyár—DEAC, Ny. ÖTSE—NyTVE, DVSC—KSE.

Április 26. NyKISE — Txetilgyár, DMTE—P. MÁV, DKASE—Mátészalka, NyMTK—NSE, KSE—DTE, DEAC—NyTVE.

Május 3. NyTVE—NyKISE, Textilgyár—P. MÁV, DKASE—DMTE, Mátészalka—NyMTK, NSE—DTE, DVSC—DEAC, NyÖTSE—KSE.

Május 10. NyKISE—DVSC, P. MÁV—NyTVE, DKASE—Textilgyár, NyMTK, DTE—Mátészalka, NSE—KSE, DEAC—NyÖTSE.

Május 17. NyÖTSE—NyKISE, P. MÁV—DVSC, DKASE—NyTVE, Ny. MTK—Textilgyár, DTE—DMTE, NSE—Mátészalka, DEAC—KSE.

Május 31. NyKISE—DEAC, P. MÁV—NyÖTSE, DKASE—DVSC, NyTVE—NyMTK, Textilgyár—DTE, DMTE—NSE, Mátészalka—KSE.

Junius 7. NyKISE—KSE, DEAC—P. MÁV, DKASE—NyÖTSE, DTE—Ny. ETVE, DVSC—NyMTK, NSE—Textilgyár, DMTE—Mátészalka.

———oooUooo———

BIRÓKÜLDÉS.

A vasárnapi egyetlen mérkőzésre a bíróküldőbizottság a következő bírót küldte ki. DEAC—NyMTK: délután egynegyed 2 órakor az egyetemi pályán, *Szabó* Kálmán.

MEGSEMMISITETTÉK A DKASE—TEXTILGYÁR MÉRKŐZÉST.

Mint ismeretes, a DKASE megóvta a Textilgyár ellen 1:0 arányban elvesztett bajnoki mérkőzését azon az alapon, hogy a Textilgyár játékjoga 20 pengő tartozás miatt fel volt függesztve és kérte a mérkőzés két pontjának a javára való irását. Az intéző-bizottság csak részben adott helyet az óvásnak, a mérkőzést megsemmisitette és annak ujravaló lejátszását rendelte el. A DKASE felebbezést jelentett be a határozat ellen.

FELHIVÁSOK.

Ezennel értesitem a Hunyadi FC intézőjét és játékosait, hogy a vasárnapi mérkőzés elmarad az idő miatt. Csapókerti intéző.

Felkérem a Csapókert FC összes játékosait, hogy f. hó 19-én este fél 8 órára szakosztályi gyülésre pontosan jelenjenek meg. *Intéző.*

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A terménytőzsdén az irányzat eleinte tartózkodó volt, később azonban, mikor a liverpooli tőzsde átvette a csikágói drágulást, nálunk is magasabb kurzusokon lehetett elhelyezni a felajánlott csekélyszámu tételeket. A vállalkozási kedv azonban kicsiny, mert a cseh vámhelyzet miatt a Prága felé eladott tételek leszállitása illuzóriussá vált és csak Ausztria felé kereshet utat a magyar gabona, tekintettel arra, hogy Rotterdam, Winnipegben és Buenos-Airesben lanyha az irányzat és Csikágóban is csak a hivatalos forgalom után, zárlat felé szilárdultak az árak, a vásárlási kedv tartózkodó.

A határidőpiacon a márciusi buza 15.26, a májusi 15.18, a márciusi rozs 9.90—9.89, a májusi tengeri pedig 12.58—12.52 pengős áron cserélt gazdát.

A készárupiacon a malmok tartózkodása folytán lényeges üzlet nem alakult ki és az árak 5—10 fillérrel mozogtak a tegnapi árszint felett.

A készárupiac hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 13.85—14.25, 78 kg-os 14.00—14.40, 79 kg-os 14.20—14.70, 80 kg-os 14.25—14.95, felsőtiszai 77 kg-os 13.80—13.95, 78 kg-os 13.95—14.10, 79 kg-os 14.15—14.30, 80 kg-os 14.20—14.35, rozs 8.80—8.90, takarmányárpa 13.00—14.00, sörárpa 19.00—21.00, zab 18.75—19.00, tengeri 11.85—12.00, korpa 8.00—8.15, lucerna 135—160.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Dr Hódy Béla által képviselt Angol-Magyar Bank R.-T. javára 262.21 pengő tőke és jár. erejéig 1931 január 5-én délelőtt háromnegyed 11 órakor a Hatvan u. 21. számu háznál elverezek 1250.— pengőre becsült butorokat, faszobrot, zongorát. stb.

Rákóczy
végrehajtó.

Irógépbérlet.

Remington irógépek bármely modellje bérelhető tetszőleges időtartamra, mérsékelt kölcsöndij ellenében.

Remington Irógép r.t

Debrecen, Piac ucca 58.
Telefon: 4—02.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

„Orchideának" megkésett levele van 19 évestől. 1607

„Orchidea" jeligére Cs J-nek levele van „Kelet leányától"

Magánnyomozó irodák

Alkalmazást keres férfi

Urifodrász-segéd elhelyezést keres. Cim: Faragó u. 24. **Fehér Lajos.** 1594

Alkalmazási nyer férfi

Kondást,

Debrecentől 27. km-re eső gazdaságba, olyan nőtlen, bentkosztos, s idősebb, nyúgodt természetü éves gazdasági cselédet keresek, aki már sertések mellett volt s azokat szereti s az angol sertések nevelését, gondozását kellő türelemmel végezni is tudja. Csakis ilyenek jelentkezhetnek — **Derzsy Kálmán** Hatvan ucca 24. szám alatt, — **délután öt óra után.** xx

Szabadalmazott, könnyel eladható szenzációs, aktuális újdonság kereskedők közötti terjesztésével ha foglalkozik, hatalmas jövedelme lesz. Helyi képviselet címe a kiadóban 1583

Alkalmazást nyer nő

Bejárónőt felveszek, jó bizonyitvánnyal, Kardos, Szív ucca 18 szám 1605

Mosni vasalni házhoz megyek. Címem Vassnénál, — Csapó u. 45. Kereszt-épület. 1557

Bejárónőt
keresek. — Jelentkezni délután 3—6 óráéig, — József kir. herceg ucca 12. szám, első em. udvari lakás. 1598

Nappalra,
a szokásos üzleti órákra keresek polgárit végzett leányt, csakis közeli lakással, Piac u. 34. sz. harmadik em. 12. ajtó. 1539

Mindenes nőt,
csak hosszú bizonyitvánnyal, azonnalra felveszek. Jelentkezés a reggeli órákban, Szilágyi, Piac ucca 71. II. emelet. 1606

Vegyes

Jobb megélhetés
lehetséges orvosnak, s ügyvédnek, nyugdíjasnak, vidéki városban, házcsere, vagy olcsó lakbérrel. Bővebben a „Méliusz" kirakatában. 1533

Bútor

Modern
ebédlő sürgősen kerestetik, „Karácsony" jeligére a kiadóba. 1599

Hangszer

Krácsonyi
ajándéknak egy igen szép négylámpás rádió eladó. Arany János u. 29. szám, keresztépület (bj)

Elelmiszer, ital

Bor 50 fillér
nagyon jó asztali bor, öt liter vételnél, Dénesnél, Cegléd ucca 22.

Sajáttermelésü
bor literenként hatvan fillér, Toldi ucca 12. sz csapókerti állomás mellett. 1582

Óbor!
Tisztán kezelt, zamatos házibor literenként 80. Poroszlay ut 51. 1545 XII 21

Furmint
édeskés, 1 liter 86 fillér a Deutsch üzletekben. 11h—12—31

Zamatos
fehér ó-bor 58 filér, öt liter vételnél, Kadar édeskés 1 liter 64 fillér vörös Otelló 1 liter 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér. Muskutály, zöldszilváni, ürmös és tokaji borok nagy raktára. Szaloncukor 2.20, sztaniolos 2.50 fillér — Glück I., csemegeüzletében, Magoss György-tér 9. szám. 10.12.15

Zamatos
uj ezerjó 80, 5 liternél 70, órizling 1.—, 5 liternél 90. Vadásznál, Varga u. 35. sz. 829 XII 19

Bor,
kitünő kecskeméti kadar: 5 liter vételnél 50 fillér. Révi. Hatvan utca végén. Kisállomással szemben. 1321

Ó-bor
25 litertől fölfelé, 45 fillér, Timár ucca 18. szám. 1497

Ajánlat

Száraz tűzifa
szalon poroszszén, különféle magyar szenek, tojásbrikett, bányakoksz, kovácsszén és retorta faszén, legolcsóbban kapható. — Grünfeldnél, Csapó u. 16. szám. Telefon 982. 15—12 25

Gép- és gyorsirni
megtanúl a Könyvviteli Szakirodában. — (Svetits-palota). H 1—9-ig

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakban reklámára P 1.40. Öngyújtók s játékkártyák összes fajtákban, óriási választékban, olcsó árban, Piac ucca 64 sz. trafikban 17-2-18

Keretezstessen szakemberrel
gobelinek, fényképek s festmények keretezését legnagyobb választékban, a közeledő ünnepekre való tekintettel **tizenöt százalékos árengedménnyel** — legolcsóbban készít a 129. év óta fennálló cégem. Üvegezéseket, új és ócska tükrök készítését vállalom, kész ablakok állandóan raktáron, — **Blattner Gyula**, Piac u. 89 szám. (Royal-szállóval szemben)

Tört
aranyat, fogaranyat a legmagasabb árban — vesz Haás Janka aranybeváltó Simonffy ucca 7. sz. 1011-I-9

Ingyen adok már
1 zsebkendőt ha 5.—, 1 harisnya ha 10.—, 1 ezer yardos cérna ha 20.—, 1 selyem harisnya ha 50.—, pengőig vásárolnak nálam, és ilyen olcsón is árulok!

Férfiaknak:
selyem-sál 1.70, gyapjú sál 1.28 bokavédő 1.90 sokni 0.37, divat ingek 2.96-tól, férfi sapkák 1.50, bőr-sapkák 5.50, nadrágtartó I-a 1.50, soknitartó 0.48 kesztyük 1.58, box cipők 15.96, sevró I-a 14.46, lak I-a 17.96

Nőknek:
Jégsokni 0.98, műselyem harisnya 1.38, patent harisnya 0.48, meleg harisnya 0.70, meleg kesztyü 1.58, selyemnadrág 1.98, harisnya öv 1.40, nőicipő 36—37. 6.—, női cipő lak 12.—, női hócipő 6.50, női boka I-a 12.—, női boka, barna 13.50, korcsolya 13.50 és ezen kivül leszállitott árak, gyermek és iskolacipők félárban, Csapó ucca 17. sz. Vár uccával szemben. 1414—XII—23

Sertés ölést
elfogadok Vigkedvü Mihály ucca 15. szám. (keresztépület). 1596

Hócipőt,
sárcipőt legtökéletesebben javít Orbán gumiüzem. Piac u. 9. sz. 1—1—31

Porosz-szén,
7500 kalóriáju 6.70 P, hazai-szén, szagtalan s teljesen elég, mázsánként 2.80 pengő, tűzifa bükk-, tölgy és varga mázsánként 3.40 pengő hazaszállitva, Salétrom ucca 12. szám. Telefon 6—74 szám

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbban tisztitok, 4 nap alatt, Budapesti képviselet, Simonffy ucca 7 szám 1125 12 31

Patkányt,
egeret, poloskát, svábbogarat biztos hatásu, szabadalmazott irtószerrel leghamarabb kiirthatja ha az erre alkalmas irtószereket legolcsóbban beszerzi — Stern festéküzletében, Piac u. 10. — Bikával szemben v v.

Trnka-féle malom lisztárai:

0gg	— — — 30 fill.
2-es	— — — 28 fill.
4-es	— — — 24 fill.
5-ös	— — — 22 fill.
6-os	— — — 20 fill

Rozslisztek:

0-ás	— — — 20 fill.
R.-I.	— — — 16 fill.
R-II.	— — — 14 fill.

hazaszállítva. 1682—12—21

KARACSONYFA
dupla nemes levelő kapható 40 fillértől. — Batthyányi u. 9. sz. 1473

Kereskedelmi
vagy más irodának teljesen felszerelt irodahelyiség és bútorozott szobák, kiadók, Arany János ucca 20. szám. Értekezhetni lehet az emeleten. 1572

Karácsonyi
ajándéknak alkalmas mindenféle kézimunkák, tablettek, terítők, diványpárnák kis függönyök, kisebb-nagyob terítők, feltünő olcsó árban kaphatók. Nagy választék mindenféle előrajzolt kézimunkákban, hozzávalókkal. — Fehérnemü himzést, s varrást, monogrammozást vállalok. Előrajzolás a legujabb minták szerint. Fazekas kézimunkaüzlet — Szent Anna ucca 6. sz. 1213—12—31

Aranyat
brilliánsat legmagasabb árban vesz Blattner Árpád, Csapó ucca 12. sz. óra s ékszer javitások jótállással. 1604

Szemüveget
orvosi receptre készit, Nagy lásztszerész, — Pauló vésnök, bélvegző készitő sé látszerkereskedőnél, Piac ucca 73. 12 h 1—19

Kombiné,
női ingvarrás 80 fillértől. Férfiing egy pengő husz. Paplanlepedő egy pengő ötven Kézi és géphimzés olcsón. Sas ucca kettő. h 6—vv

Manyi
hölgyfodrász, Király u. 2. Tartósan és olcsón ondolál, manikürözz, — hajvágás, Hennák minden árnyalatban. 1591

Figyelem!
ondolálás 80, nőihajvágás 30, borotválás 16 hajvágás 20, Miklós u. 53. sz. Toma. 1597

Filé,
csipke, terítő, sztor olcsón eladó, Piac ucca 19. szám, II. em. folyosón balra, délelőtt 10—2 óráig 1600

Az ünnepre
hibás villany kapcsolóit hozassa rendbe, kiégett villany körtéit cserélje be, Juhász Gy. szerelési üzlet, Csapó u 16 szám. 1604

Kereslet

Puldot,
stelázsit és mérleget ötkilósat sulyokkal keres: Tóth. Kar ucca 27. 1584

Arvalányt,
10 éven felül tartani, vagy örökbe is fogadunk. Cím a kiadóban. 1550

Kiadó lakás
egy szobás

Udvari
egy szoba, konyha kiadó, Darabos ucca 9. 1601

Svetits bérházban
légfütéssel, telefonnal, elegánsan berendezett irodahelyiség, egy előszobára, úrifoglalkozású úriembernek, csakis nappali időre kiadó. Értekezni lehet vasárnap délelőtt tiztől földszint egyes ajtón. 1587

Kiadó
egy szoba, konyha, és speiz, magas, egészséges, január 1-ére, — Lorántffy ucca 19. 1590

Kiadó lakás
két szobás

Kettő
szoba, konyha kiadó. Hatvan u 52. 1552

Kálvintéri,
kétszobás, előszobás s régi, kényelmes, földszinti lakás kiadó, Kulcsár üzlete. 1586

Modern,
kétszobás lakás azonnal, háromszobás május hó elsejére kiadó. Csapó ucca 59. szám. 1593

Irodának,
vagy orvosi rendelőnek alkalmas földszinti uccai 2 szoba, előszoba, kiadó. Ugyanott egy udvari elsőemeleti modern 3 szobás lakás, — 1931 május 1-ére kiadó Szentanna ucca 9. 1083

Kiadó lakás
három szobás

Háromszobás
uccai modern parkettes lakás, február hó 1 napjára kiadó, Hatvan ucca 50. szám. 1527

Kiadó lakás
nagyobb

Földszintes
uccai ötszobás modern úrilakás, májustól kiadó, Arany János ucca 20. szám. Értekezhetni lehet az emeleten. 1573

Butorozott szoba

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 személy részére azonnal kiadó, villany, kollégiumtól 12 perc, Domokos Lajos u. 6. Vénkert Sx

Különbejáratú
két bútorozott szoba kiadó. Cím: Győry fűszerüzlet, Kálvintér 3. 1574

Kiadó
egy különbejáratú, bútorozott szoba, ugyanott még egy bútorozott szoba, esetleg konyha használattal is. Hatvan ucca 33. szám. Értekezni lehet Hatvan ucca 36. sz második lakás x

Atadó üzlet, vendéglő

Uri-
és hölgyfodrászüzlet eladó elutazás miatt. Cím a kiadóban. 1509

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség
világos pinceraktárral forgalmas helyen kiadó, bármilyen célra alkalmas. Fűvészkert u. 14 szám. 6h—vv

Üzlethelyiség
bármilyen célra alkalmas, kiadó, Eötvös u. 66. szám. (bj).

Hentesnek,
fűszeresnek üzlethelyiség forgalmas helyen azonnal kiadó. Temetőucca 24 1471

Ingóságvétel

Mákdarálót
nagyobbat, megvételre keresek. Élelmiszerüzlet. Nagy, Simonffy ucca 2.-B. 1580

Ingóság eladás

Perzsaszőnyeg
hazai Bokhara, teljesen új, eladó, 120z290 méretben, Domokos L. ucca 6. szám.

Eladó ház

Kisebb
házak olcsón 6—800— pengővel azonnal átvehetők, Böszörményi-Kossuth ucca 8. sz. 918

Eladó
2500 penfőért, Biharitelep, Szép ucca 30. sz. ház, kedvező fizetési feltételekkel. Bővebbet Szövetkezet, Miklós u. 7. szám. 1592

Eladó ház!
egy szép villaszerü családi ház, palatetős eladó. Van rajta két szoba, előszoba, konyha, speiz; nagy telek, felszerelt gazdasági udvar. Adómentes uj ház. Teherrel, kevés összeggel átvehető. — Kincseshegy, Szegedi Gergely-u. 4 K.

Családiház,
300 négyszögöl telekkel, 230 négyszögöl elsőrendü természőlővel, 35 legprimább állapotban levő termő gyümölcsfával, potom árért, elutazás miatt eladó, 3100 pengővel megvehető. Érdeklődni Nagy Lajos irodájában Csapó ucca 56 szám. 647—I—4

Vagyonmegosztás
miatt eladó a Kar ucca 19 sz ház. 1288

Bocskaykertben
egy és fél hold szőlő nyaralóval és teljes felszereléssel, Csapókertben, kis családi ház eladó. Értekezni lehet Rákóczi u. 45. sz. 1154

Eladó föld

Bánkon
130 kat. hold szántó kiadó, folyó hó 22-ig, — előnyösen megvehető Vevőnek olcsó bank kölcsön garntálva. Felvilágosításokat dr. Lengyel Zoltán, József kir herceg ucca 6 sz. nyújt h. XII. 19-21-23

Eladó állatok

Eladó
egy hízott sertés, kb 150 kg-os, Kút ucca 78 1589

Hizott sertés
120—130 kg-os, eladó Erzsébet ucca 46. sz. 1602

Eladó
egyéves Yorkshirei koca, kilenc darab malac cal. Értekezni lehet Balogh Imrénél, Berettyó újfalu, Bercsényi ucca 1. szám.

Eladó
egyéves, 180 kilós sertés. Gizella u. 5. sz. 1544

Két
darab egyéves érett zsír sertés 186—200 kilogramosak eladók. Nyíl-u 24 1543

El akarja

antik butorát adni. akkor válogathat a vevők között, ha a »Debreczen« apróhirdetés Butor rovatában hirdeti.

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.